

Colofon

Raqs wa Risala verschijnt 6 keer per jaar, op de eerste van de maanden januari, maart, mei, juli, september en november. Het blad wordt kosteloos per e-mail verstuurd aan abonnees en gepubliceerd op <http://buikdansen.web-log.nl>.

Aanmelden als abonnee kan door een bericht met als onderwerp 'abonnement' te sturen naar buikdans@startpagina.nl.

Redactie: Judith Scheepstra
Vormgeving advies: Rosanne Pouw

Aan dit nummer werkten mee:
Peter Verzijl, Rosanne Pouw,
Suzanne Roelofs, John Wesseling.

De **deadline voor nummer 10 is 22 juni**. Artikelen kunt u sturen naar buikdans@startpagina.nl. De redactie beslist of een artikel wordt geplaatst.

Items voor de agenda kunt u opgeven door ze te publiceren op www.buikdans.startpagina.nl (Klik rechtsboven op de kalender).

Het copyright van het materiaal in dit blad berust bij de auteurs. Dat betekent, dat niets uit het blad mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Het in zijn geheel doormailen van het pdf bestand en het maken van printjes voor eigen gebruik zijn toegestaan.

Voorwoord

Dat buikdans een ambivalente reputatie heeft, weten we allemaal. Maar waar komt die vandaan? In dit nummer maken we kennis met één van de vrouwen die de oriëntaalse danseres het imago van fatale verleidster heeft gegeven. Om te ontdekken dat zij op haar beurt haar imago vooral te danken heeft aan één man: de schrijver Oscar Wilde.

Is oriëntaalse dans door volwassenen al discutabel, kinderbuikdans is dat helemaal. Lesgeven aan kinderen is leuk en uitdagend, maar wel heel anders dan lesgeven aan volwassenen. Maar als je het goed doet, dan hebben je leerlingen er veel plezier van en is het nog gezond voor ze ook. Over optredens door kinderen gaat het niet zozeer in dit artikel. Daarvan hebben we de afgelopen maand weer twee minder geslaagde voorbeelden kunnen zien op SBS6: Deborah van 15 en Olga van 11 jaar hebben de jury van "Holland's got talent" niet kunnen overtuigen.

Na alle aandacht voor buikdanswedstrijden in vorige nummers van Raqs wa Risala kon Peter Verzijl het niet laten om in dit nummer zijn eigen ervaringen en mening met ons te delen.

In dit nummer ook drie interviews: Amira Ates treedt niet erg op de voorgrond in de Nederlandse buikdansscène, maar vindt buikdansen het mooiste wat er is. De Amerikaanse Ava Fleming deelt natuurlijk die passie, maar vindt wel dat er nog een leven is na de dans en dat je je daar maar beter op kunt voorbereiden. Oranit Kagan danst zelf nog niet zo lang, maar is wel een kei in het ontwerpen en maken van kostuums. Zij vertelt ons dat lijm daarbij soms beter werkt dan naald en draad.

Tot slot volgde Peter nog een zeer geslaagde workshop bij Caroline Nuijts. Over de muziek van twee Egyptische beroemdheden: Oum Kalthoum en Mohammed Abdel Wahab. Heb je zelf ook een goede (of slechte) ervaring met een workshop? Klim eens in de pen en stuur ons je verhaal!

Judith Scheepstra
Hoofdredacteur

Onze auteurs

Peter Verzijl

Peter Verzijl (www.farouq.nl) maakte begin 1989 kennis met de oriëntaalse dans. Hij behoort tot het handjevol mannen in Nederland dat zich met deze dans bezighoudt en treedt op onder de naam Farouq. Sinds 1993 geeft hij lessen en workshops en sinds 2003 is hij een van de docenten van de Verdiepingscursus, een landelijke cursus voor gevorderde danseressen en leraressen die meer verdieping in hun dans en lesgeven nastreven. Van 1990 tot 2002 schreef hij in het buikdansblad 'Navel' vooral recensies, interviews en artikelen over de achtergronden van de oriëntaalse dans.

Rosanne Pouw

Rosanne Pouw begon in 1999 met buikdansen en vanaf 2006 geeft zij onder de naam Kyria (zie www.buikdansereskyria.com) buikdanslessen en optredens. Naast lessen bij onder meer Farouq, Leila en Yazila volgde ze de Verdiepingscursus. Daarnaast heeft zij zich gespecialiseerd in het maken van kostuums. Op haar website www.kyriascloset.com vind je informatie en tips over buikdansen en kostuums. Een aantal artikelen op de site werd eerder gepubliceerd in de Navel of in Raqs wa Risala.

Judith Scheepstra

Judith Scheepstra heeft 10 jaar geleden haar hart verpand aan de oriëntaalse dans. Als amateur danseres is zij regelmatig te zien op het podium en op locatie. In 2002 startte ze met de website www.buikdans.startpagina.nl. Daarnaast is Judith al ruim 20 jaar journalist. Als zodanig was zij redacteur van onder andere het Tijdschrift Vrouwen en Informatica en schreef zij voor Psychologie Magazine en Medisch Nieuws. Momenteel is zij vooral geïntrigeerd door de beeldvorming rond oriëntaalse dans: hoe kun je daar als danseres invloed op uitoefenen?

Suzanne Roelofs

Suzanne Roelofs is de oprichtster van één van de belangrijkste Nederlandse buikdanswebsites: www.bellydancing.nl. Deze website vormt de basis voor de agenda in dit blad. Zelf begon Suzanne in 1997 met oriëntaalse dans. Via verschillende docenten in binnen- en buitenland heeft zij zich in de Egyptische en Turkse stijl verdiept. Zij geeft lessen en workshops en was enige tijd medeorganisator van oriëntaalse swingavonden in Groningen.

🌿 Het mooiste wat er is 🌿

Amira Ates (Fredy Ates) uit Amsterdam is een van de 'silent stars' in Nederland, een hardwerkende danseres, maar eentje die meestal op de achtergrond blijft. Daarom een interview met deze Amsterdamse die voor de toekomst grote plannen heeft, waardoor we meer van haar zullen horen.

Identificeren met het Midden-Oosten

Vanaf mijn 5e jaar heb ik balletles gehad. Ik vond ballet altijd leuk, maar voelde me er toch niet helemaal op mijn plek. De muziek sprak me niet aan en bovendien voelde ik mij nooit dun genoeg. Ik zocht naar een dansvorm die meer bij me zou passen, iets met warmte en passie. Buikdans sloot daar precies op aan. Zelf ben ik een mix tussen Oost en West (Nederlands en Moluks) en ik denk dat het Midden-Oosten mij daarom zo aantrekt: de omgangsvormen en het gevoel. Het is allemaal heel herkenbaar voor mij en ik kan me dan ook gemakkelijk identificeren met mensen uit het Midden-Oosten, omdat Oosterse culturen in veel opzichten op elkaar lijken. Gastvrijheid, respect, trots, eer, leven vanuit je hart, bijgeloof. Niet dat ik nu zo vreselijk Oosters ben opgevoed maar bepaalde dingen heb ik natuurlijk wel meegekregen.

Vroeger luisterde ik alleen maar naar Oosterse muziek, in het begin voornamelijk Turks, Ibrahim Tatlisises, Ferdi Tayfur, etc. In ieder geval altijd Arabesque. Dag en nacht luisterde ik naar cassettebandjes en keek ik op tv naar de Turkse TRT. Totdat mijn zus die in Cairo woonde mij een cassettebandje gaf van Abdel Halim Hafez waarop hij Zay el hawa zong. Ik

was verkocht en ik moest en zou leren dansen op deze muziek.

Dans van binnen naar buiten

Wat mij precies aantrekt in buikdans is de muziek en de dans als één geheel. Oosterse muziek gaat heel diep en het gevoel dat deze muziek losmaakt en het feit dat je op deze muziek kunt dansen, is iets geweldigs. Bovendien is deze dansvorm een van de weinige dansvormen die geheel vrij is. Iedereen kan een eigen stijl hebben en een andere interpretatie aan deze muziek geven. De dans is van binnen naar buiten en dat maakt deze dansvorm uniek.

Inspiratiebronnen

In 1991 ben ik begonnen met buikdans, bij Shaheen. Ik leste kort bij Yonina en Rana Miras en 7 jaar bij Mahdy Emara. Bij hem heb ik eigenlijk de basis geleerd: Egyptische folklore en klassiek Egyptisch. Bovendien heeft hij mij jarenlang gecoacht naar een professioneel niveau. Nu ik zelf lerares ben, zie ik hoe waardevol dat is geweest. Ik heb heel veel geleerd, geluisterd naar muziek, geleerd over het gebruik van de armen, podiumgebruik, stage presence.

Mijn huidige inspiratiebron is sinds 6 jaar Raqia Hassan. Ik heb vele workshops van haar gevolgd maar ik heb haar ook bestudeerd via instructie dvd's. Ze is vernieuwend en hip maar bovenal oriental. Ze danst prachtig en ze is charismatisch. Verder vind ik danseressen als Randa Kamel, Dina, Soraya, Asmahan, Dandash, Katia en Nancy heel inspirerend. Van de meeste van hen heb ik ook les gehad. Ze zijn alle getraind door Raqia. Daarnaast heb ik les gehad van Nagua Fouad, Mona el Said, Mahmoud Reda, Farida Fahmy, Zaza Hassan, Mo Geddawi, Momo Kadous, Hassan Afifi, Shalaby, Aza Sherif, Hassan Khalil en vele andere.

In Egypte wordt veel op basis van choreografie lesgegeven. Dat kwam me goed te pas, want ik wist door mijn jaren bij Mahdy niet beter.

Moderne Cairo stijl

Ik vind de moderne Cairo stijl heel interessant. Hij sluit aan bij mijn achtergrond: folklore en

klassiek Egyptisch. De steps uit de folklore worden vertaald naar een moderne vorm. De moderne Cairo stijl is mijn specialisatie geworden. Turks vind ik wel leuk om naar te kijken, omdat het vaak dynamisch is, sexy, zwoel en Oosters. Het zelfde geldt voor Libanees. Het American cabaret, tribal, cross-overs en fusion zijn niet mijn smaak. Deze stijlen zijn heel populair in Nederland en dat is niet zo gek, omdat westerse vrouwen zich meer met deze stijlen kunnen identificeren. Maar ze missen wat mij betreft een bepaalde feeling, het spicy aspect ontbreekt en er zit weinig 'flavour' bij.

Niet van hot naar her workshopen

Ik vind les geven leuk om te doen, maar minder leuk vind ik het dat leerlingen tegenwoordig geen geduld meer lijken te hebben om iets grondig te leren. Als je goed wilt worden is het belangrijk dat je in het begin gedurende lange tijd bij één docent(e) studeert en niet van hot naar her gaat workshopen. Bovendien denk ik dat als je oriëntaalse dans wilt leren, je geduld moet hebben de dans en de muziek grondig tot je door te laten dringen. Tegenwoordig moet alles snel door elkaar worden gegooid. Je kent het wel: even een lesje buikdans, dan wat Indiase dans, tribal, een Salsa hier en daar en dat gooien we dan in de grote shaker en dan heb je een lekkere fusion cocktail of een 'cross-over'. Ik vind dat jammer en ben wat dat betreft misschien meer traditioneel. Verdieping in de Oosterse cultuur, muziek en dans vind ik belangrijk, althans als je een professionele danseres wilt worden.

Optreden is verslavend

Optreden is verslavend, het geeft adrenaline en energie. De zindering van een publiek op een avond is geweldig. Publiek kan je veel energie geven, daar kun je een week op teren. Soms heb ik zelf geen energie, maar dan geeft mijn publiek mij zo'n enorme boost, dat is geweldig. Eigenlijk alles er om heen, de kostuums, het opmaken voor een optreden. Je tovert jezelf om tot een prinses of een diva en je steelt de show. Je geeft warmte aan mensen en er is bijna niets mooiers. Ik heb veel geluk gehad dat ik zoveel heb mogen optreden op mooie plaatsen en gelegenheden. Het liefst dans ik voor een Oosters publiek, omdat dat publiek het dankbaarste is: ze begrijpen wat je doet.

Minder leuk is dat je soms van je af moet bijten, hard en zakelijk moet zijn. Als je op chique Oosterse plaatsen danst, kom je ook wel eens met maffiatypes in aanraking. Je moet weten hoe je met dit soort mensen om

moet gaan als je danst, hoe je afstand moet bewaren. Ik heb echt veel meegemaakt als danseres, van optredens bij de ambassadeur van Egypte tot aan een liquidatie van een maffiakopstuk. Niet zo leuk is ook dat je te maken krijgt met jaloezie van vrouwen. Ik probeer eerst altijd de harten van de vrouwen te veroveren en geef hen aandacht als ik dans. Dan is het ijs gauw gebroken. Als je teveel aandacht geeft aan mannen, is je carrière snel afgelopen. Het is belangrijk dat jij als danseres de baas bent tijdens een optreden. Bij binnenkomst is de zaal, het restaurant en de dansvloer van de danseres!

Nederland meer in contact met buikdans

Buikdans is populair geworden in Nederland. Met name door de Belly Dance Superstars en Shakira. Dat is een goede ontwikkeling. Nederland vind ik wel voornamelijk Amerikaans en tribal georiënteerd maar dat is op zich ook prima. De ontwikkelingen hebben er in ieder geval voor gezorgd dat Nederlanders meer in contact zijn gekomen met de buikdans en dat er daardoor niet zo vaak meer idioot wordt gereageerd op het woord buikdans.

Verder beweeg ik mij niet zo in de Nederlandse buikdansscène. Ik heb er simpelweg geen tijd voor. Jammer genoeg kan ik daardoor ook geen shows van anderen zien, omdat ik dan zelf dans. De Nederlandse scène kent mij

daarom nog niet zo goed, maar daar komt binnenkort misschien verandering in. Je kunt nu eenmaal niet alles tegelijk volgen.

Naar mijn idee is Nederland goed op weg en er is veel lesaanbod. Dat is in principe prima als je gewoon wilt dansen voor de fun. Als je er serieus over nadenkt om professional te worden en wat serieuzer wilt studeren, dan wordt het lastiger. Het is dan verstandig om een goede docent(e) te zoeken die veel ervaring heeft en een goed cv bezit. Er zijn te veel danseressen die na 2 jaar buikdances zelf les gaan geven of gaan optreden. Dat ze gaan optreden moeten ze in principe zelf weten, want ik denk dat het publiek de verschillen wel kan zien. Maar lesgeven na 2 jaar dansles vind ik echt niet kunnen.

Keerzijde van de Oosterse cultuur

Ik heb een zoontje van 4 jaar en werk (nog) 3 dagen als secretaresse. Eigenlijk om mijn familie te pleasen, omdat fulltime danseres in hun ogen geen eerbaar beroep is. Dat is de keerzijde van de Oosterse cultuur. Dansen is mooi, maar niet door je eigen dochter. Mijn man is Turks. Hij heeft na een aantal jaren geaccepteerd dat ik dans en laat mij gewoon mijn gang gaan. Dat is bijzonder maar het heeft wel wat voeten in de aarde gehad voor het zover was.

Ik heb niets cadeau gekregen in mijn carrière. Alle werkzaamheden zijn moeilijk te combineren omdat ik uiteindelijk 7 dagen per week werk. Maar ik heb het er allemaal voor over. Vier van de zeven dagen ben ik overdag vrij, waardoor ik voldoende tijd heb om bij te komen en om te genieten van mijn gezin. Uiteindelijk zal ik het secretaressebaantje wel laten vallen.

Festival From Cairo with Love

Voorlopig wil ik nog blijven optreden, maar ik geef nu ook al 6 jaar les en ik heb me ook ontwikkeld tot choreograaf. Dat is een heel nieuwe fase voor mij en ik vind het heerlijk. Ik droom over dans en over choreografieën, niet alleen voor mijzelf maar ook voor andere danseressen. Ik heb daarvoor een Academy opgericht: Oriental Princesses. Ook ben ik druk bezig met de voorbereiding van het 'Festival From Cairo with Love'. Dat moet een jaarlijks festival worden. De eerste editie zal zijn op 5 en 6 december met Randa Kamel, Dalila of Cairo en Dr. Mo Geddawi. De locatie voor het gala en de workshops is geheel in stijl het Grand Hotel Krasnapolsky in Amsterdam. Ook hebben we het beste Arabische orkest van Europa gecontracteerd. Het is de bedoeling een sfeer te creëren zoals de festivals in Cairo, met een chique hotel, galakleding, zitplaatsen aan ronde tafels, hapjes en drankjes en mooie optredens van de beste danseressen ter wereld op live muziek. Rond juni start de verkoop en de ontwikkelingen zijn te volgen op www.orientalprincesses.com

Het mooiste wat er is

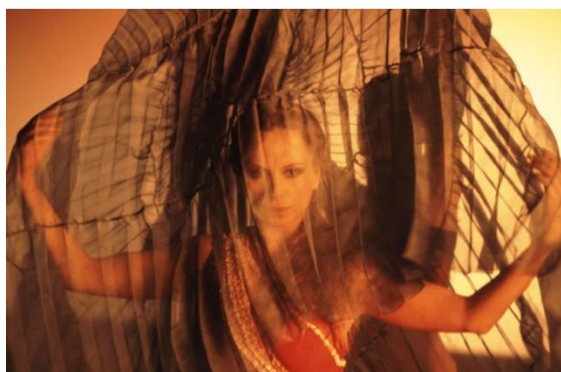
In de toekomst wil ik naast de Academy, die niet alleen bedoeld is voor aankomende professionals, ook samen met andere master teachers jonge danseressen opleiden tot professional. Als je professional wilt worden is talent niet genoeg. Charisma, zelfkritiek, doorzettingsvermogen, kunnen incasseren, etc, is allemaal belangrijk. Het is geen gemakkelijk beroep. Soms denk ik wel eens: waar ben ik aan begonnen, maar ik realiseer me ook dat ik veel geluk heb gehad. De energie die je terugkrijgt van je publiek, de dans en de muziek, het is na mijn gezin het mooiste wat er is!

Peter Verzijl

Op zoek naar Salome

Als één persoon haar stempel heeft gedrukt op het beeld van de oriëntaalse danseres als verleidster, dan is dat de bijbelse Salome. Filmmaker Carlos Saura maakte in 2002 een prachtige flamenco dansfilm van het verhaal van Salome, maar de meeste buikdanseressen laten haar geschiedenis links liggen. Eigenlijk zouden juist buikdanseressen er een avondvullende raqs sharqi productie van moeten maken. Dat zo iets mogelijk is, heeft Carlos Saura bewezen met zijn film 'Salomé'.

Voor wie het bijbelverhaal niet kent of is vergeten: het speelt zich af rond 29 jaar na Christus. Koning Herodes Antipas is getrouwd, maar wordt verliefd op Herodias, de vrouw van zijn broer. Beide echtparen scheiden en Herodes trouwt met Herodias. Johannes de Doper uit openlijk kritiek op dit huwelijk en wordt daarvoor in de gevangenis gegooid.

Vit het Nieuwe Testament

"Herodias nu had het op hem gemunt en wilde hem doden, maar het gelukte haar niet; want Herodes was bevreesd voor Johannes, omdat hij wist dat hij een rechtschapen en heilig man was; zo zorgde hij voor zijn veiligheid, en als hij hem hoorde, raakte hij in grote verlegenheid en luisterde toch gaarne naar hem. Maar er kwam een goede gelegenheid: toen Herodes op zijn verjaardag een maaltijd had aangericht voor zijn groten, de krijgsoversten en de aanzienlijken van Galilea, trad de dochter van die Herodias binnen en behaagde door haar dans Herodes en de gasten. Toen zei de koning tot het meisje: 'Vraag mij wat gij begeert, en wat het ook zij, ik zal het u geven'. En hij zwoer haar: 'Wat gij ook vraagt, ik zal het u geven, tot de helft van mijn koninkrijk toe'. Zij ging naar buiten en zei tot haar moeder: 'Wat zal ik vragen?' En die zei: 'Het hoofd van Johannes den Doper'. Zij spoedde zich terstond naar binnen en eiste van den koning: 'Ik wil dat gij mij aanstonds op een schotel het hoofd van Johannes den Doper geeft'. De koning werd zeer bedroefd, maar om zijn eed en de gasten wilde hij het haar niet weigeren. Zo zond dan de koning dadelijk een van zijn lijfwacht met het bevel het hoofd van Johannes te brengen. Die ging heen,

onthoofdde hem in de gevangenis, bracht zijn hoofd op een schotel binnen en gaf het aan het meisje; en het meisje gaf het aan haar moeder".

Tot zover wat de Bijbel erover zegt. De naam van Salome wordt niet genoemd. Het verhaal vertelt ook niet hoe oud ze is. Ze is een willoze pion in de intriges van haar ambitieuze moeder.

Onderhandelingstactiek

Oscar Wilde schreef in 1893 het toneelstuk "Salome". In zijn toneelstuk maakt Oscar Wilde van Salome een doortrapte en decadente prinses, die zelf op het idee komt om Johannes de Doper te laten onthoofden. Zij voelt zich enorm tot hem aangetrokken en heeft zelfs geprobeerd een kus van hem te stelen. Ze kan niet verkroppen dat hij haar afwijst en zint op wraak. Als Herodes haar vraagt om voor hem te dansen, blijft ze net zo lang weigeren tot hij belooft haar alles te zullen geven wat ze verlangt. De toezegging van Herodes is hier dus niet een spontane reactie op Salome's dans, maar het product van slimme onderhandelingstactiek. Salome is zich er zeer wel van bewust dat Herodes' belangstelling voor haar niet die is van een vader voor zijn dochter. Herodes op zijn beurt probeert nog uit alle

macht om Salome over te halen om een ander geschenk te accepteren, maar zij houdt voet bij stuk. Als het afgehakte hoofd van Johannes de Doper wordt binnengebracht, kust ze het: "Ah! I have kissed thy mouth, lokanaan, I have kissed thy mouth. There was a bitter taste on

thy lips. Was it the taste of blood? Nay; but perchance it was the taste of love...". Herodes is zo verafschuwdd dat hij opdracht geeft om Salome te doden.

Salome rage

Het verhaal van Salome is in de loop van twintigste eeuw vaak verfilmd. Alle verfilmingen zijn gebaseerd op het toneelstuk van Oscar Wilde. In 1905 componeerde Richard Strauss op basis van het stuk een opera. In de periode rond 1905 was er sprake van een echte Salome rage. Een artikel in de New York Times van 1908 zegt daar onder andere over: "Salome' craze raged in Europe long before it came here". In die tijd had men geen probleem met fatale oosterse verleidsters. Sterker nog: ze oefenden een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op zowel artiesten als publiek. Danseressen en actrices, zoals Maud Allen (1908), Florence Lawrence (1908), Mata Hari (1912), Theda Bara (1918) en Alla Nazimova (1923), vertolkten graag deze rol.

Een echte dansfilm

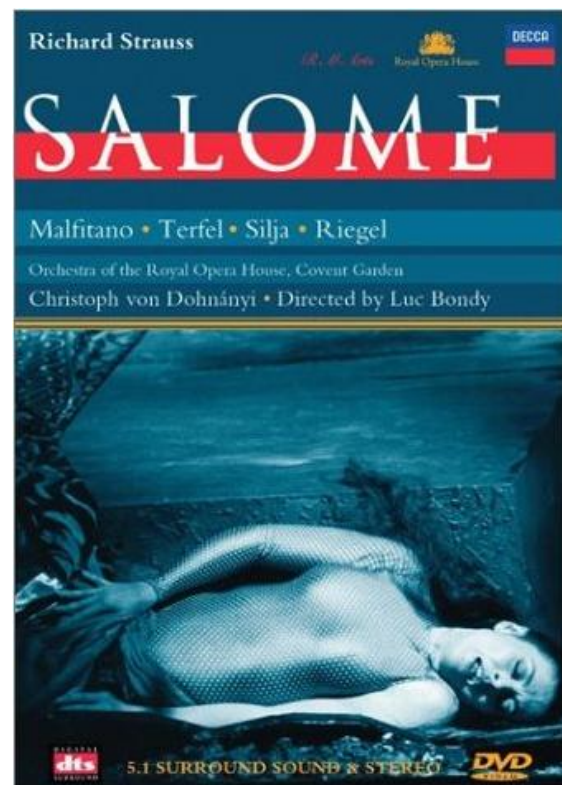
Ook Carlos Saura neemt Wilde's interpretatie grotendeels over. Ook zijn Salome bezoekt Johannes de Doper in zijn cel en voelt zich tot hem aangetrokken. Ook zijn Herodes heeft een belangstelling voor zijn stiefdochter die ongepast is voor een vader. Ook zijn Salome komt zelf op het idee om Johannes de Doper te laten onthoofden. Zij kust het afgehakte hoofd en moet dat met de dood bekopen. Wat de film van Saura zo bijzonder maakt is dat het een echte dansfilm is en dat er zó mooi in wordt gedanst, dat je er bij wijze van spreken een moord voor zou doen.

Daarbij vergeleken ziet de dans van de operazangeressen die de Salome van Richard Strauss hebben vertolkt, zoals Teresa Stratas, die danst op een choreografie van Robert Cohan (1974), er op zijn zachts gezegd amateuristisch uit. De dans van Catherine Malfitano, op een choreografie van Lucinda Childs (1997) kun je gerust een genante vertoning noemen. De foto op de cover van de dvd geeft daarvan een voorproefje. Maar ja, de muziek van Richard Strauss helpt ook niet echt. Overigens doet dit niets af aan de zang- en acteerprestaties van de beide diva's. Zelfs de vrijage van Malfitano met het afgehakte hoofd van Johannes de Doper is, hoe gruwelijk ook, ontroerend en overtuigend.

Johannes de Doper als derwisj

De film van Saura heeft een diepe indruk op me gemaakt. Ik heb gebiologeerd zitten kijken naar de 30 minuten lange, deels gespeelde

documentaire, waarin je kennismakkt met de hoofdrolspelers. Salome wordt bijvoorbeeld gedanst door Aída Gómez, die van 1998 tot 2001 hoofd was van het Nationale Ballet van Spanje en ook een deel van de choreografie voor haar rekening nam. Ook laat de documentaire zien tegen wat voor vragen je bij een dergelijke productie aanloopt: Hoe hul je een danseres in zeven sluiers zonder dat ze een vormeloos propje wordt dat nauwelijks kan bewegen? Hoe breng je een afgehakt hoofd op een schotel in beeld zonder associaties op te roepen met een goedkope horrorfilm? Saura heeft een prachtige oplossing gevonden voor de vraag hoe je een profeet, een heilige man, uitbeeldt in dans. Op een klein podium (zijn gevangenis?) staat Johannes de Doper, gekleed in een lange, witte rok. Hij draait rond als een derwisj, met de ene hand naar boven gericht en andere naar beneden, maar hij draait langzaam, zodat de witte rok niet gaat 'vliegen'.

De 50 minuten durende voorstelling die dan volgt, beantwoordt geheel aan de verwachting die de documentaire heeft gewekt. Mooi is de scène in de kleedkamer: in een ruimte vol spiegels wordt Salome verzorgd door haar kleedsters of hofdames die haar in een trage dans omringen. Prachtig is ook de dans van Salome en Johannes de Doper, waarin zij steeds weer toenadering zoekt en hij zich uit haar omhelzingen bevrijdt.

Ergernis

Hoe indrukwekkend de film ook was, er maakte zich bij het kijken ook een lichte ergernis van mij meester. Ondanks het oosterse thema waren de muziek en de dans Spaans. De muziek werd verzorgd door Roque Baños en de befaamde flamencogitarist Tomatito. Hij is gebaseerd op oude muziekvormen die ten grondslag liggen aan de moderne flamenco. Dat levert muziek op die Spaans klinkt, met een flinke dosis klassiek, modern en oriëntaals. Maar de dans is duidelijk Spaanse flamenco. En dat terwijl Salome oriëntaals is. Haar verhaal zou vertolkt moeten worden met oriëntaalse dans en oriëntaalse muziek. Wij zouden ons Salome moeten toe-eigenen, maar dan zonder het vrouwonvriendelijke scenario van Oscar Wilde. Ik stel voor om onze eigen raqs sharqi voorstelling te maken van het bijbelverhaal, geïnterpreteerd met onze kennis van oriëntaalse dans en cultuur. Hoe zou die eruit kunnen zien?

Onze eigen Salome

Laten we aannemen dat Salome wist wie Johannes de Doper was en dat ze haar nieuwsgierigheid niet heeft kunnen bedwingen en hem ging opzoeken op de plaats waar hij gevangen zat. Laten we voor het extra dramatisch effect ook aannemen dat ze zich tot hem aangetrokken voelde. In ons verhaal is de aantrekkingskracht niet fysiek; Salome bewondert Johannes de Doper als de spirituele man die hij is. We kunnen het idee van Saura overnemen en een draaiende derwisj van hem maken, maar dan een echte, waar Salome vol overgave, misschien samen met haar hofdames, omheen danst (zie Raqs wa Risala nummer 8) of ademloos naar kijkt.

In een volgende scène is het feest in volle gang. Een keur aan danseressen vermaakt het gezelschap. Ik heb daar de beelden bij van het feest in het Zwanenmeer van Pjotr Iljitsj Tsjajkovski, met een Hongaarse, een Spaanse, een Napolitaanse en een Poolse

dans. Onze feestgangers zouden getrakteerd kunnen worden op dansen uit het Midden- en Verre Oosten: een Turkse, een Armeense, een Indiase en een Balinese dans, bijvoorbeeld. Het feest is een uitgelezen kans om al onze tribal en tribal-fusion fantasieën en al onze experimenten met oriëntaalse dans te laten zien.

Dan verschijnt Salome op het toneel. Haar dans is ingetogen, maar prachtig. Het is een traditionele welkomstdans: zij zegt daarmee 'shalom' tegen de gasten. Salome ontdoet zich al dansend van zeven sjaals, die ze één voor één aan iemand uit het publiek aanbiedt. Uiteraard bedekken de sjaals niet haar naakte lichaam, zoals bij Aída Gómez en Teresa Stratas, maar een eenvoudig en geraffineerd danskostuum. Om iedere associatie met striptease te vermijden kan Salome in plaats van sjaals ook bloemen uitdelen of bloemblaadjes strooien.

Wat voor muziek hoort daarbij? In ieder geval niet die van Richard Strauss. Die is te zwaar voor de dans van een twaalfjarig meisje, ook al is ze een prinses, en klinkt, behalve een paar maten hier en daar, ook niet oriëntaals. De 'Danse arabe' uit de Notenkrakersuite van Tsjajkovski zou al beter passen. Maar er is vast geschikte Joodse of Israëliëse dansmuziek te vinden of iets anders uit het rijke aanbod aan oriëntaalse composities.

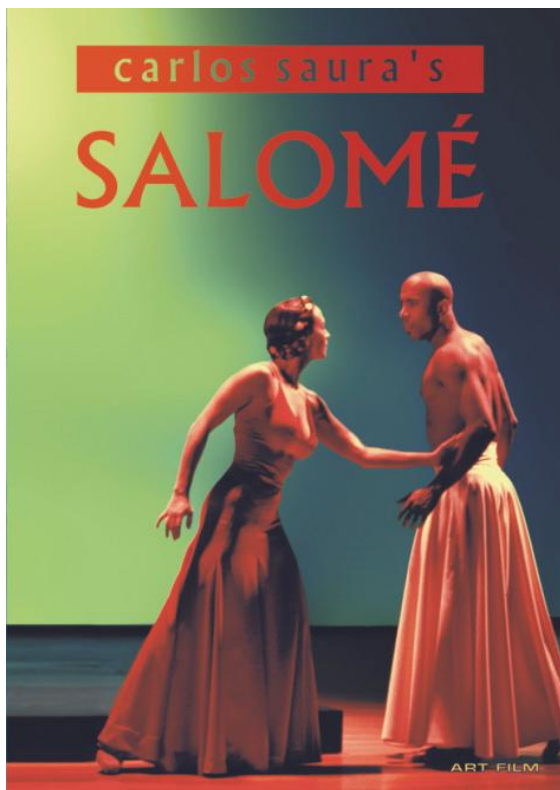
De dans van Salome brengt Herodes zó in vervoering dat hij zijn fatale belofte doet. Die vervoering hoeft echt niet erotisch getint te zijn. Wij weten allemaal dat het mogelijk is om met open mond naar een prachtige danseres te kijken, zonder dat er sprake is van erotische aantrekkingskracht. Een man als Herodes kan zijn vervoering in een dronken bui best geuit hebben met een overdreven beloning.

Maar nu heeft Salome dus een probleem. Niet wetend wat te doen loopt zij naar haar moeder Herodias, die haar influistert dat ze het hoofd

van Johannes de Doper moet vragen. En dan is het niet Herodes, maar Salome, die bidt en smeekt om dit niet te hoeven doen. Uiteindelijk voegt ze zich naar de wens van haar moeder, die zelf vindt dat zij geen keus heeft. Herodias is door de aanhoudende kritiek op haar huwelijk onzeker geworden en vreest dat Herodes ervoor zal zwichten en zich van haar zal ontdoen.

Salome brengt de wens van haar moeder over en Herodes geeft het bevel om Johannes de Doper te onthoofden. Als het hoofd wordt binnengebracht is Salome onthutst. Huilend en met grote weerzin neemt ze de zware schotel in ontvangst en brengt hem naar haar moeder. Dan gaat ze dansen, eerst draaiend als een derwisj, maar dan sneller en sneller, totdat ze uiteindelijk uitgeput neervalt.

Liever Ishtar

Zou zo'n voorstelling al bestaan? Ik zou me heel goed kunnen voorstellen als geen enkele hedendaagse buikdanseres haar handen aan de bijbelse Salome heeft willen branden. We willen immers juist af van dat 'foute' imago.

Natuurlijk zijn er hedendaagse vertolkingen van Salome als danseres, maar die gebruiken

vrijwel nooit het bijbelverhaal. De Tunesisch-Franse Leila Haddad maakte bijvoorbeeld "La danse des Sept Voiles", waarin zij teruggaat naar de dans van Ishtar, de Babylonische godin van de liefde en de vruchtbaarheid, waarvan wordt gezegd dat die voor Salome model heeft gestaan. De Britse Wendy Buonaventura creëerde "Revelations: The Testament of Salome", een dans waarin ze laat zien hoe een heilige dans profaan wordt. De Amerikaanse Sarah Skinner maakte het dansstuk "Salome's Sins", waarin zij haar eigen versie geeft van de dans met de zeven sluiers. Haar dans is wel een uitbeelding van het Salomé verhaal, inclusief een schaal met een hoofdvormig voorwerp onder een rode doek. Het is terug te vinden op haar dvd "Seven Veils: Romantic Belly Dance".

Carlos Saura heeft bewezen dat met het verhaal van Salome een boeiende, avondvullende dansvoorstelling te maken is in een theatersetting. Wie daarvan nog overtuigd moet worden raad ik aan om zijn film te gaan zien. Ik raad eigenlijk iedereen aan om de film te gaan zien. De dvd kost nog geen €10 en is op verschillende plaatsen te koop. Grote stukken van de film vind je ook op het internet door googlen met 'carlos saura salome'.

Nu zijn wij aan de beurt.

Judith Scheepstra
(met dank aan Rosanne Pouw)

Bronnen:

Bijbel Online: www.hispage.nl/bijbel/index.php

New York Times archief: <http://tinyurl.com/cw288d>

"Salome", het toneelstuk van Oscar Wilde (1893):

<http://etext.virginia.edu/subjects/salome/salome.html>

"Salome", de film van Charles Bryant (1923):

www.imdb.com/title/tt0013571/

"Salome", de opera van Richard Strauss (uitvoering 1974): www.imdb.com/title/tt0253624/

"Salome", de opera van Richard Strauss (uitvoering 1997): www.imdb.com/title/tt0202562/

"Salomé", de film van Carlos Saura (2002):

www.imdb.com/title/tt0332743/

"Serpent of the Nile", Wendy Buonaventura, Saqi Books, 1989, ISBN 0-86356-073-3

"Mille et une danses orientales", een documentaire van Moktar Ladjimi (1999)

Wikipedia: www.wikipedia.org

Sarah Skinners website: www.shakemyday.com

Gilded Serpent: www.gildedserpent.com

Kinderbuikdans?

Her verschijnsel kinderbuikdans roept uiteenlopende reacties op, van hartstikke leuk voor kinderen tot helemaal niet geschikt. Ook leraressen denken er verschillend over. Een kleine peiling in buikdansland: Miss Nagine (Oss), Sheila Meijers (Zutphen), Ahlem (Den Haag), Sophia van Prooijen (Spijkenisse) en Chadina (Linne) geven hun mening.

Hoe sta je tegenover kinderbuikdans?

Miss Nagine is positief: "Buikdans voor kinderen is erg leuk maar ook erg leerzaam. Ze leren buikdansen, wat weer iets anders is dan bijvoorbeeld streetdance en ze leren andere culturen en gewoontes kennen, omdat er in verschillende landen op diverse manieren wordt gedanst. Ik vertel dan ook over de oorsprong van de dans en neem foto's en kostuums mee naar de lessen. Buikdans is daarbij een goede lichaamsbeweging en dus te vergelijken met flink sporten".

Ook Sophia van Prooijen is positief: "Buikdans is leuk voor kinderen. Je ziet de soms vastzittende lijfjes losser worden en hun ritmegevoel groeien en ze maken kennis met andere soorten muziek dan de hun bekende".

Sheila Meijers vindt buikdans voor kinderen ook geschikt maar geeft zelf geen les meer aan kinderen: "Zelf geef ik al 10 jaar geen les meer aan kinderen. Het is niet echt mijn ding. Kinderen willen moderne muziek, geen Arabische muziek en waren snel verveeld, dus moest ik alles uit de kast halen om ze bezig te houden. Sommige kinderen vinden het echt leuk, maar vaak houden ze alleen van K3 en Shakira, en dat vind ik jammer. Ik laat het nu anderen doen die daar veel beter in zijn dan ik. Ik houd meer van lesgeven aan ouderen, hoewel ik het idee op zich heel leuk vind, vooral als het folkloristisch is, en niet zo bloot en opgemaakt. Kruikendans, stokdans en sluierdans zijn leuk voor kinderen en ik denk dat kinderen van deze tijd wel wat lichaamsbewustzijn kunnen gebruiken".

Chadina ziet ook vooral de voordelen: "Kinderen zijn onbevungen en geven duidelijk aan wat ze wel en wat ze niet willen. Lesgeven aan kinderen vind ik heel inspirerend. Zelf heb ik een kindergroep van 7 tot 12 jaar. Niet jonger, omdat het voor deze kinderen vermoeiend is om bij de les te blijven. Want ze krijgen naast vrijdansen ook een opdracht, moeten bewegingen dooroefenen of een choreografie doordansen".

Ook Ahlem ziet voordelen, maar zij heeft ook twijfels: "Ik vind het prima als sprookjesachtige prinsessendans, goed als vorm van bewegen

op muziek maar niet om volwassen vrouwen na te doen. De spontaniteit en eigenheid van kinderen moet voorop staan, wat niet wegneemt dat je aandacht kunt besteden aan ritme, melodie en een aangepaste vorm van de basisbewegingen".

Hoe maak je een dans voor volwassenen geschikt voor kinderen?

Miss Nagine heeft een speelse benadering: "In de lessen verwerk ik vaak spelletjes, bijvoorbeeld rondrennen door de zaal als de muziek aan is. Dan zet ik de muziek stop en het kind dat het dichtst bij mij in de buurt staat doet een pasje dat ik ze geleerd heb. En alle kinderen doen haar dan na. Dat doe ik zo'n 20 minuten, aan het eind van de les. Een tip: gebruik niet alleen buikdansmuziek maar ook muziek die ze al kennen zoals K3, Chipz en Shakira. Ze mogen van mij na 10 lessen een optreden verzorgen voor ouders, familie en bekenden. Dit motiveert hen extra hun best te doen. Ik spendeer dan ook minimaal één les aan het maken van een kostuumpje".

Ook Sophia van Prooijen houdt het speels: "Het is een hele uitdaging, omdat het speels moet blijven. Ik noem het dan ook dreamdance en geen buikdans als ik met kinderen werk. Dat geeft ook meer vrijheid, hoewel je als lerares soms wel streng moet zijn tegen de kinderen".

Sheila Meijers belicht andere aspecten: "Kinderen moet je niet te bloot en te opgemaakt laten dansen. Folkloristische dingetjes en sluiers zijn geschikt. Wat ook heel goed werkt zijn kinderen en ouders samen. Dansen met meisjes en vrouwen, het gevoel van vrouwen onder elkaar, feestelijk en plezierig, niet voor het podium maar met en voor elkaar".

Chadina focust op de uitleg: "De manier waarop je het uitlegt is belangrijk. Stapje voor stapje neem ik het met hen door. Zie ik dat een bepaalde beweging te moeilijk is dan pas ik deze aan".

Ahlem benadrukt de fantasie: "Kinderen willen graag hun fantasie gebruiken, dus kun je ze goed sturen met beelden van bijvoorbeeld

dieren of wezens en het laten dansen van een verhaal”.

Wat is moeilijk bij het lesgeven aan kinderen en hoe los je dit op?

Miss Nagine: “Het moeilijkste is de aandacht vast te houden, vooral als je ze een serieus dansje voor een optreden aan het leren bent. Mijn lessen duren anderhalf uur, inclusief een kwartier pauze. In de zomer, als het erg warm is, doen we wat extra leuke dingen tussendoor zoals een hoofdbandje maken voor het optreden. Of ik neem Oosterse kleurenplaten mee die ze kunnen inkleuren. De aandacht vast houden los ik dus op door de les in te vullen met spelletjes. Een andere manier is om een kind dat niet echt mee wil doen naast mij te laten staan en zij mag het dan ‘voordoen’. Dat vinden ze dan vaak weer leuk. Ranja en koekjes doen ook wonderen, vooral in de zomer. Ik zal nooit gaan drillen en maak er altijd een feestje van want buikdans moet je ten slotte doen omdat je het leuk vindt!”

Sophia van Prooijen: “Ik vind het moeilijk als er nieuwe kinderen bij komen, omdat je dan een gedeelte weer moet herhalen. En als de leeftijd dan veel verschilt met de andere kinderen, verlies je daardoor soms de oudere meiden. In het begin vond ik het ook moeilijk om streng te zijn maar dat leer je snel genoeg. Nieuwe kinderen pas ik in door de eerste keer een hoor en luisterspel te doen (zinnen in de muziek, maat van de drums, of de melodie). Dan zie je al gauw de mogelijkheden van de nieuwe leerling. Het nieuwe kind houd ik ook eerst een beetje bij mij in de buurt. De ‘oude’ kinderen vinden het soms lastig als er een nieuwe bij komt, maar als ik ze vraag de nieuwe leerling te helpen gaat het integreren meestal vanzelf. Als de aandacht even weg is, doe ik het volgende: Kinderen vinden het meestal leuk om te volgen maar ik laat ze zelf ook dingen doen, ze mogen dan bijvoorbeeld ook zelf bewegingen verzinnen op een ritme. En af en toe mogen ze rennen, daarna zijn ze weer gefocust”.

Sheila Meijers: “Kinderen willen graag moderne muziek, ze zijn snel verveeld en willen graag in 8 lessen Shakira zijn zonder er moeite voor te doen. Soms lost het probleem van het alleen moderne muziek willen horen zichzelf op. Zijn kinderen al langer op les en zien ze volwassen vrouwen mooi dansen op oriëntaalse muziek, dan worden ze nieuwsgierig en willen ze dat ook. Hun gehoor raakt gewend aan deze muziek en ze gaan het waarderen. Ook merk ik dat kinderen die al langer les hebben, graag hun best willen doen. Hun lichaam wordt ook soepeler en wordt een

instrument waarmee ze mooie en leuke dingen kunnen doen”.

Chadina: “Zoals ik al zei: kinderen zijn onbevungen. Dat brengt ook met zich mee dat ze gewoon laten merken hoe ze zich die dag voelen. Daarmee kunnen ze elkaar ook snel beïnvloeden. De kunst en de uitdaging is dan ook iedere les weer om de kinderen te blijven motiveren. De meeste problemen los ik op door op de situatie in te spelen. Door me open te stellen voor de kinderen, zodat ik van hen ook openheid krijg. Verder probeer ik me in de kinderen te verplaatsen, hoe zij iets ervaren, dan kun je nog beter op de situatie inspelen. Daarnaast is het ook belangrijk duidelijk je grenzen aan te geven”.

Ahlem: “Het hangt af van de leeftijd wat moeilijk is. Totdat de meiden gaan puberen kun je ze in een verhaal meenemen. Tijdens de pubertijd krijg je het probleem dat ze zich willen voordoen als vrouw, terwijl ze dat nog niet zijn. Dat is een moeilijk punt. In Duitsland heb ik wel eens meiden op het podium zien staan waar ik me zeer ongemakkelijk bij voelde. Als meiden een dans presenteren die hun onvolwassen sensualiteit benadrukt, krijg ik kromme tenen. Buikdans moet voor kinderen vooral dansen en spelen zijn. Ik ben ervoor dat kinderen die dansen leuk vinden een basis krijgen in verschillende vormen van dans, waarbij muziek, houding, eigenheid, lichaamsbewustzijn en uitstraling worden ontwikkeld. Wat mij betreft is dat een beetje sport (kracht, conditie, behendigheid), spel (ruimtelijk inzicht, tactiek, plezier, competitie) en verschillende soorten muziek en dans voor een brede basis. Een basis waar je alle kanten mee op kunt, dus ook richting Oosten. Op ballet- en moderne dans-scholen worden dergelijke lessen al verzorgd. Misschien moet er voor werelddans ook zoiets komen. Buikdans voor pubermeiden op het podium zou ik waarschijnlijk stoer en theatraal benaderen. Dan kun je bewegingsmateriaal uit de buikdans gebruiken zonder dat je er een ongewenste lading aan geeft”.

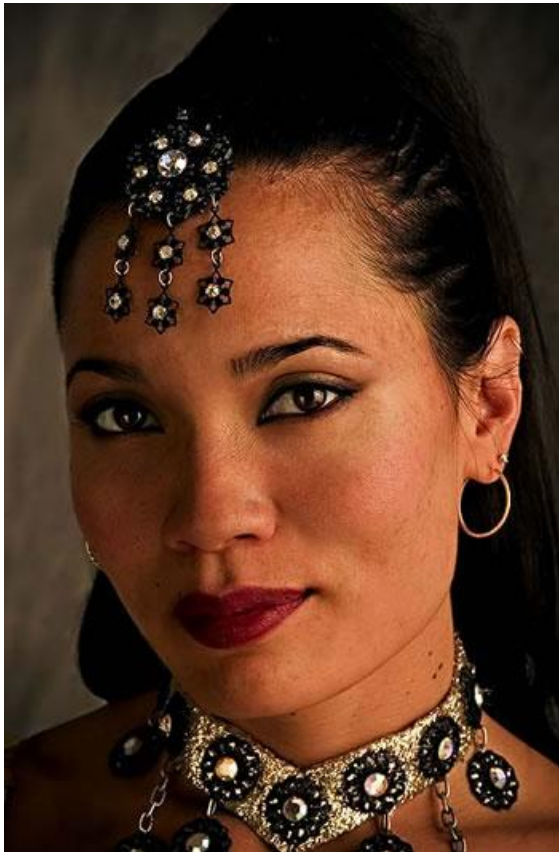
Samenvattend is iedereen die ik gevraagd heb te reageren voorstander van buikdans voor kinderen. Het is goed voor hun lichaam en het verbreedt hun horizon. Maar kinderen moeten wel kinderen blijven. Pas dus op voor een volwassen benadering, geef er geen onbedoelde lading aan, doe veel met beelden en fantasie, wissel je werkvormen af maar blijf wel je grenzen aangeven.

Peter Verzijl

🌿 Ava Fleming 🌿

In 2008 volgde Rosanne Pouw een aantal workshops bij Ava Fleming en was diep van haar onder de indruk. Haar workshops waren sterk georiënteerd op het kennen van je eigen lichaam en ontdekken welke bewegingen bij jou passen. Naast haar diepgaande kennis over het menselijke lichaam is ze ook een bedachtzame en hartelijke docent. Gelukkig kon ze wat tijd vrijmaken voor een interview in een gezellig Duits cafeetje.

Met een heerlijk stuk quiche en een pot warme thee tussen ons in vertrouwt ze me toe dat het eten in Europa geweldig is. "Vooral de wafels zijn heerlijk!"

Voorbestemd

Hoe kwam je in aanraking met buikdansen?

"Ik begon met buikdansen in 1994. Op een avond waren we uit eten in een Grieks restaurant en kwam er een prachtige buikdanseres tevoorschijn. Ze was mooi, elegant, een belichaming van schoonheid. Daarna ging ik op zoek naar buikdanslessen. Bij de eerste les bleek dat de lerares de danseres uit het restaurant was! Je kunt het toeval noemen, maar ik ben ervan overtuigd dat het voorbestemd was. Ze gaf les in blokken met drie verschillende stijlen, één daarvan was Egyptische buikdans. Ik had geluk, ze begon net met een blok Egyptische buikdans".

"We leerden het begin van een choreografie en

aan het einde van het blok vertelde de lerares dat we de rest van de choreografie van een andere danseres konden leren. Deze andere danseres was Angelica Nemeth. Ik volgde lessen bij haar en danste in haar dansgroep. In 1999 verhuisde ik van Orange County naar Arizona. Ik stopte met buikdanslessen en nam in plaats daarvan lessen in ballroom en latin. De reden waarom ik stopte was dat er een groot verschil was tussen de buikdangemeenschap in Arizona en Orange County. In Orange County waren er clubs waar buikdanseressen optraden. We traden op in theaters samen met Angelica Nemeth; je kon naar een nachtclub gaan om optredens te zien en er waren veel leraressen en danseressen. In Arizona zijn minder danseressen en de meeste van hen hebben weinig podiumervaring".

Lesgeven op de universiteit

In deze periode nodigde Angelica Ava uit om mee te gaan naar Japan, waar Angelica uitgenodigd was om workshops te geven. "Deze ervaring inspireerde me en ik besloot door te gaan met buikdansen. Ik huurde een studio en begon les te geven. Ook gaf ik les in de studio van een vriendin. Ze vroeg me meerdere malen of ik mee wilde doen aan een voorstelling van de universiteit als vertegenwoordiger van de oriëntaalse dans, maar ik hield haar af. Op een dag kwam ik in haar kantoor terwijl de hoofddecan en de academic supervisor er ook waren. Toen ze me vroeg om mee te doen waar zij bij waren, kon ik geen nee meer zeggen. Na de voorstelling vroegen ze me of ik les wilde geven aan de universiteit, wat ik nog steeds doe".

Balletje aan het rollen

Ava vindt het grappig dat ze nu een professionele buikdanseres is. "Als je aan mijn familie vraagt of ik kan dansen, zullen ze je allemaal vertellen dat ik dat absoluut niet kan. Voordat ik leerde buikdansen had ik nooit eerder gedanst, al helemaal geen ballet. Het verbaasde me dat ik kon buikdansen". Voor iemand die niet kan dansen heeft ze toch flink carrière gemaakt. Op een gegeven moment werd ze ook gevraagd om buiten Amerika workshops te geven. Hoe is dat gekomen?

"Het was voornamelijk toeval. In 2004 won ik de Bellydancer of the Universe competitie en ik trad op in de IAMED show. Deze show is te zien op de 'Belly dance rocks!' dvd. De Canadese Aziza zag mijn optreden en volgde een paar workshops van mij om te zien hoe ik les gaf, waarop ze besloot om me te helpen. Het winnen van de wedstrijd hielp met mijn naamsbekendheid en het geeft een soort kwaliteitsstempel. Ik denk dat de combinatie van de wedstrijd en de IAMED show voor mij het balletje aan het rollen bracht. Het was niet mijn bedoeling om een internationale buikdansdocente te worden. Eigenlijk wilde ik wetenschapper worden en de wereld redden! Maar toen ik de kans kreeg om de wereld rond te reizen greep ik die met beide handen aan. Ik zie het niet als werk, meer als een rondreis waarbij ik regelmatig les geef".

Bewegingen eigen maken

Over les geven gesproken: hoe heb je je eigen stijl van les geven ontwikkeld?

"Toen ik begon met lesgeven gaf ik heel intensieve lessen over de techniek achter buikdansbewegingen. We werkten soms één of twee dagen aan één lichaamsdeel. Leerlingen zagen mij iets doen en vroegen me: 'Hoe maak je die beweging?'. Ik moest uitzoeken hoe ik deed wat ik deed, zodat ik het aan anderen kon leren. Niet alle bewegingen passen bij iedereen. Als ik wekelijks lesgeef dan leren mijn studenten een bepaalde techniek waarop ze improviseren om zich de beweging eigen te maken. Ik heb verschillende lessen voor verschillende soorten leerlingen. Veel tribal danseressen sturen leerlingen naar mij omdat ik techniek behandel. Beginners en gevorderde buikdanseressen komen naar mijn lessen om hun dansstijl te verbeteren. Ik geef beginners het advies om lessen bij mij te volgen om de techniek van bewegingen te leren, maar ook lessen te nemen bij andere danseressen zodat ze een les hebben waarin ze lekker kunnen dansen".

Lesgeven op dvd

Wie niet in de gelegenheid is om workshops bij Ava te nemen, kan haar lesmethode ook ervaren met behulp van een aantal IAMED instructie dvd's.

Wat is het verschil tussen lesgeven in het echt, of lesgeven via een dvd?

"Suzy Evans van IAMED vroeg of ik een dvd wilde maken. De eerste was 'Travelling in style' (combinaties van looppassen). Recenter zijn 'Sizzling torso' en 'Sizzling hips'. Het is veel werk om een dvd te maken en lesgeven op dvd is heel anders dan gewoon lesgeven.

De informatie op de dvd moet zo aangepast worden dat danseressen hem thuis kunnen gebruiken". Als danseres leer je voortdurend bij, ook op het gebied van lesgeven. Als Ava nu de dvd's opnieuw zou opnemen, zou ze dan iets veranderen? "Ik geef nog steeds op dezelfde manier les, maar ik zou meer momenten inbouwen om te oefenen en te dansen. De dvd's bevatten zoveel informatie dat het lastig is om ze tijdens het oefenen te gebruiken. Ik zou beginnen met één combinatie en daar vervolgens mee improviseren".

Fusion Danseres?

Soms word je ook wel een fusion artiest genoemd. Dat verbaasde mij, omdat je optredens op de 'Tribal Evolution' dvd niet veel in stijl verschillen van de optredens op andere IAMED dvd's. Zou jij jezelf een fusion of een cabaret danseres noemen?

"Domba (tribal groep, red.) danst in American tribal style en soms oefende ik samen met hen omdat ik dat leuk vind. Opeens vroegen mensen me wat voor stijl ik deed. Ik werd gevraagd om een optreden te doen op de 'Tribal Evolution' dvd waardoor het idee versterkt werd dat ik een tribal-fusion danseres ben. Mijn stijl houdt het midden tussen cabaret stijl en tribal-fusion en toevallig spreekt het danseressen uit beide stijlen aan. Cabaret danseressen nemen les bij me omdat ze iets nieuws willen ontdekken, tribal danseressen

omdat ze iets anders willen leren dan tribal, dat aansluit bij hun stijl. Mijn stijl was geen bewuste keuze: ik heb altijd zo gedanst”.

Als je kijkt naar de toekomst, wat ben je dan van plan?

“Ik heb een dansstudio geërfd van een vriendin (Almoro studio). Ik gaf buikdanslessen in haar

studio en toen ze besloot dat ze de studio niet meer wilde heeft ze hem aan mij gegeven! Er worden een heleboel andere lessen gegeven in de studio, zoals samba, capoeira en flamenco. Daar ga ik me de komende tijd mee bezig houden”.

“Ik ben altijd bezig me verder ontwikkelen, om een betere versie van mezelf te worden. Het kost ongeveer tien tot vijftien jaar om ergens goed in te worden. Ik ben sinds kort weer aan het studeren en ik volg meerdere vakken over uiteenlopende onderwerpen, bijvoorbeeld creatieve vakken en lessen in didactiek. Over vijftien jaar zal het dansen en lesgeven veel zwaarder voor mijn lichaam zijn. Tegen die tijd is mijn carrière als buikdanseres voorbij. Daar ben ik van overtuigd, omdat ik danseressen die twintig of dertig jaar bezig zijn zie worstelen, terwijl het heel goede danseressen zijn. Ik wil meer opties en daarom ben ik weer gaan studeren. Misschien word ik wel CEO van een grote organisatie en kan ik alsnog de wereld redden”.

Verder lezen

Meer informatie over Ava Fleming is te vinden op Ava's websites: www.avafleming.com en www.myspace.com/avafleming en op de site van Black Opal, Ava's dansgroep: <http://tribes.tribe.net/blackopaldancecompany> Een ander interview met Ava (in het Engels) is te vinden op www.bellydance.be/Ava-Fleming.php

Rosanne Pouw

Nog een keer: buikdanswedstrijden

Toevallig kreeg ik een tijdje geleden een heupsjaaltje van iemand die dit in Egypte voor mij had gekocht. Ze had het laten passen door een wereldkampioen buikdansen die kennelijk net zulke smalle heupen heeft als ik: het paste precies! Tegelijkertijd dacht ik: er lopen me toch inmiddels een hoop buikdanswereldkampioenen en awardwinners rond, het is bijna niet meer bij te houden.

In de vorige nummers van Raqs wa Risala, op de diverse fora en in de wandelgangen is al veel gesproken over het fenomeen buikdanswedstrijden. Als ik alle meningen tegen elkaar afwoog kwam ik tot nu toe op een neutraal oordeel uit. Temeer omdat ik me in mijn vroege jaren ook wel eens 'bezondigd' heb aan deelname aan wedstrijden: een buikdanswedstrijd waarin vooral werd gekeken naar originaliteit en experimenteel vermogen (ik kreeg toen een prijs, ondanks protest van mijn lerares Paula Marissink - jurylid - omdat ze mijn dans niet experimenteel genoeg vond, terecht overigens), een algemene talentenjacht (ook een prijsje gewonnen) en de wedstrijd verbonden aan het Festival aan de Werf, de Best Body Act (finale gehaald en terecht geen prijs gewonnen). Waarom deed ik dit eigenlijk, vroeg ik me af? Ik denk om meer werk te krijgen, gezien te worden en daardoor nieuwe uitnodigingen te krijgen. Niet om mezelf standaarden op te leggen om naar toe te werken, want dat deed ik met optredens al, of ze nu in het buurthuis waren of op locaties waar wat meer verwacht wordt.

Nog volop naïef en nog volop in de egofase dacht ik 'verder' te komen. Het heeft me uiteindelijk niets opgeleverd, behalve de ervaring zelf. Jaren later - en deze fase gelukkig voorbij - heb ik andere normen voor 'verder' komen, namelijk de dans zo goed mogelijk neerzetten, qua stijl, qua emotie, qua muziekinterpretatie. Ik weet dat een wedstrijd mij daarbij niet helpt. Wat wel helpt is een deskundige en kritische lerares/leraar of collega (desnoods in een privé-les) laten kijken naar de dans en je alle kritiek ter harte te nemen als het om de genoemde elementen gaat. Uiteindelijk heeft mij dit veel meer gebracht in de lange, lange weg om kwalitatief beter te worden. En ik kan je verzekeren dat deze weg nog lang niet ten einde is.

Toen ik naar een dvd keek van de afgelopen "Bellydancer of the World" wedstrijden in Duisburg kon ik mijn oordeel nog verscherpen. Het betrof dvd 4 "Classical Oriental". De omschrijving van deze categorie was: raqs sharqi, oriental pop, sluierdans, grondwerk, taqsim, drumsolo, sagat, baladi, klassieke routines inclusief folklore en dansen met

accessoires. Wat een brede omschrijving voor "Classical Oriental"!

En wat ik zag was het volgende: een keur aan dames die zich hielden aan de zeer ruime omschrijving van het gevraagde, maar waavan een aantal danseressen vooral bezig was met een wedstrijd isoleren. Om de term uit het artikel van Marieke van Beek (Raqs wa Risala nummer 7) nog even te noemen: er was veel buikdansgeweld. Grote isolaties op nog grotere isolaties gestapeld, harde bewegingen, nauwelijks subtiliteit, zelden de kenmerkende binnenlichamelijke bewegingen, weinig eigenheid, nogal wat gehaspel met de muziekinterpretatie, veel Randa Kamel- en Belly Dance Superstars-imitaties en behoorlijk wat seks in plaats van sensualiteit. Het deed me zelfs soms aan een vleesmarkt denken.

Zonder de andere danseressen te kort te willen doen, zou ik als ik jurylid was geweest de danseres die qua techniek, presentatie en Egyptische touch duidelijk boven de lange rij danseressen uitsteeg in ieder geval in de prijzen hebben laten vallen, omdat zij in mijn optiek qua techniek het 'klassiekst' danste en het beste de muziek interpreteerde. Maar de keuze van de jury was een andere. Waarom werd mij niet duidelijk, omdat er klaarblijkelijk geen juryrapporten werden geopenbaard. Terecht dat deelneemster Rosanne Pouw (Raqs wa Risala nummer 8) hierop reageerde, want je hebt als deelneemster recht om te weten wat je nu eigenlijk goed en fout hebt gedaan. En als ik het begrijp, hebben de meeste deelneemsters meegedaan juist omdat ze een doel voor ogen hadden: een prestatie leveren waaraan gewerkt moest worden en die beoordeeld zou worden (naast de ambities verder te komen: lees uitnodigingen krijgen, 'ontdekt worden'). Dan zou een openlijk juryrapport toch wel op zijn plaats zijn geweest. Als daar vanaf is gestapt omdat er dames zijn die niet tegen kritiek kunnen, dan denk ik: als je je vingers niet wilt branden moet je niet in de keuken komen. In dat geval wordt het een prinsessen op de erwtparade waarin iedere vorm van openlijke kritiek al afgedekt is om de deelneemsters niet te schaden. En we hadden het toch over een wedstrijd, het beoordeeld worden en het leveren van een prestatie?

Los daarvan is de titel "Bellydancer of the World" behoorlijk pretentius. Ten eerste zijn er geen selectiecriteria of voorrondes, die bepalen wie wel en wie niet mag meedoen. In principe kan dus iedereen die denkt voor de titel in aanmerking te komen meedoen. Ten tweede zou dat suggereren dat de winnaar/es van iedere categorie de beste van de wereld zou zijn. Een soort officieus wereldkampioenschap. Maar die andere 898.345 buikdanse-ressen dan die niet hebben meegedaan? Wie aanwezig is kan winnen en kampioen worden, die anderen hebben niet meegedaan dus kunnen ze ook niet winnen, zou je logisch kunnen beredeneren. Maar misschien is het aardig om een vergelijking te maken met de Olympische Spelen. Stel dat er bij de Olympische Spelen geen selectiecriteria bestaan voor de 100 meter hardlopen en ik zou het plan hebben er aan mee te doen (met mijn naar schatting 234 miljoenste plaats op de wereldranglijst). Dan zou ik in de prijzen kunnen vallen als het overgrote deel van de bijna 234 miljoen hardlopers die sneller zijn dan ik, niet zouden meedoen. Dan zou een eventuele Olympische titel wel heel pretentius zijn en aan een gigantische inflatie onderhevig. De echte toelatingslimiet voor de Spelen zal rond de 10,15 seconden liggen, terwijl ik er misschien wel meer dan 15 seconden voor nodig heb.

Terug naar de titel "Bellydancer of the World". Je zou kunnen zeggen dat deze titel veel te veel pretenties in zich heeft, waar de winnaars tevens goede sier mee kunnen maken bij het grote publiek, dat over het algemeen weinig verstand heeft van buikdans. Ook bij het werven van cursisten zal het een voordeel zijn dat je met je titel kunt adverteren. En dat terwijl het in feite weinig meer om het lijf heeft dan het hebben gewonnen van een toevallige danswedstrijd, waarvan de organisatie de

euvele moed heeft gehad er deze titel op te plakken.

Wat dan wel met de wedstrijden? Voordansen voor een vakkundige en kritische jury, die geen commercieel gewin voor ogen heeft en een uitgebreid rapport van hen krijgen wat er goed is aan de dans en wat er aan verbeterd moet worden, is in ieder geval al eerlijker. De punten waarop je zou kunnen oordelen zijn: Hoe is de techniek? Passen de techniek en de muziek bij de stijl? Hoe is de muziekinterpretatie? Wordt het ritme goed weergegeven, evenals de melodie? Hoe is de choreografie opgebouwd? Hoe is de presentatie? Past het kostuum bij deze dans? Wat zijn de sterke punten en de voornaamste verbeterpunten? Als danseressen persé mee willen doen aan een wedstrijd is dat hun eigen keuze, met name als ze via een wedstrijdelement willen worden beoordeeld. De organisatie zou ik dan mee willen geven er een niet al te prestigieuze titel aan te verbinden.

Danseressen die de ambitie hebben beter te dansen en geen (verborgen) ambities hebben te moeten winnen of ontdekt te worden, zou ik adviseren een ervaren lerares uit te kiezen die in een privé-les eens goed de desbetreffende dans doorlicht en alle goede en nog te verbeteren punten daarbij op een rijtje zet. Daar leer je denk ik veel meer van.

De ervaren danseressen die in de loop der jaren gerijpt zijn tot vakvrouwen zullen de behoefte niet meer hebben om zich te bewijzen in een wedstrijd. De liefde voor de dans en de muziek, dit tot uiting brengen en delen met anderen, zij het door een optreden of het geven van een workshop, is voor hen het hoogste doel, en niet het streven de beste te zijn.

Peter Verzijl

🌿 Een inspirerende workshop 🌿

Op 15 maart jl. volgde Peter Verzijl in de studio van Laetana de workshop Oum Kalthoum en Mohammed Abdel Wahab van Caroline Nuijts. Caroline is cursiste geweest van Laetana en geeft voor de school van Laetana wekelijkse lessen. Het bijzondere aan Caroline vindt Peter de typisch Egyptisch emotionele touch die zij als Westerse vrouw geeft aan haar lessen en optredens, een touch waarvan de toonaangevende danseres Dina ooit zei dat Westerse vrouwen die niet hebben. Wetend dat Caroline dit wel heeft, en wetend dat ze haar workshops terdege en met zorgvuldig onderzoek voorbereidt, reisde Peter welgemoed naar Eindhoven, met het vertrouwen een leuke en leerzame workshop tegemoet te gaan. Dat vertrouwen bleek helemaal terecht.

Het eerste deel van de workshop bestond uit een verhandeling over Mohammed Abdel Wahab (1907-1991), de grootste componist die Egypte ooit heeft gekend. De componist ook die aan de wieg heeft gestaan van vele buikdansklassiekers, waar nu nog steeds op wordt gedanst. In haar levendige exposé over het leven van Abdel Wahab werd het vertelde geïllustreerd met zeldzame filmbeelden van Abdel Wahab als acteur, zanger en oud-speler en zagen we hem aan het werk in de studio met het instuderen van een lied dat hij voor Warda had gecomponeerd.

Caroline vertelde dat het bijzondere van Mohammed Abdel Wahab de vernieuwingen zijn die hij heeft doorgevoerd in de Arabische muziek en daarvan gaf zij enkele treffende voorbeelden. De wegen van Mohammed Abdel Wahab en Oum Kalthoum kruisten elkaar pas echt in de jaren 60.

Hier maakte Caroline de overstap naar het leven van Oum Kalthoum (1904-1975), de bekendste en meest geliefde zangeres die Egypte ooit heeft gekend. Zij schetste haar bijzondere levensloop en ook de facetten waarom ze zo geliefd en bekend geworden is. Caroline wist duidelijk de persoon Oum Kalthoum te plaatsen in haar tijdsbeeld, waardoor je een beeld kreeg van haar betekenis voor het volk en de politieke machthebbers. Daartoe behandelde ze ook een stukje Egyptische geschiedenis van de 20e eeuw. Gelukkig ontbrak ook hier het filmmateriaal niet en konden we genieten van fragmenten uit concerten van deze legendarische zangeres en de emoties die zij wist op te roepen tijdens zo'n concert. Omdat haar liederen vaak gingen over (verlangen naar) liefde, onbeantwoorde liefde en het verdriet over liefde die niet meer bestaat, thema's die voor iedereen herkenbaar zijn, had ze direct toegang tot de harten van haar publiek.

Zoals gezegd kruisten de wegen van Oum Kalthoum en Mohammed Abdel Wahab elkaar in 1964 toen hij Enta Omri (Jij bent mijn leven)

voor haar componeerde. Oum Kalthoum was tot die tijd een behoudende zangeres die niet zoveel van vernieuwing moest hebben. Het was dus een verrassing dat ze met de vernieuwend werkende Abdel Wahab in zee ging. Enta Omri werd een ongelofelijk succes en is misschien wel het bekendste lied geworden van Oum Kalthoum.

Het laatste deel van de middag werd besteed aan dansen op muziek van Oum Kalthoum: Enta Omri en Lissa Faker (Weet je nog), twee liederen met een geweldige emotionele lading. Caroline liet zien dat je beter niet kunt dansen op deze nummers met een 'big smile' omdat de lading van deze muziek zo gevoelig ligt, maar dat je wel degelijk aandacht moet besteden aan je gezichtsuitdrukking en aan de expressie van je armen en handen, juist om de lading naar boven te brengen. Ze legde respectievelijk voor beide liederen een eenvoudige combinatie uit van 3 bewegingen,

danste dit voor en deed dezelfde combinatie nogmaals, maar nu met aandacht voor de gezichtsuitdrukking en de expressie van de armen, handen en bovenlichaam (vooral de hartstreek). Deze schijnbaar eenvoudige toevoegingen gaven direct een enorme emotionaliteit aan de dans. Caroline kon dit als geen ander demonstreren.

Het zelf experimenteren met het getoonde was behoorlijk moeilijk, vooral omdat expressie mijn zwakste punt is, maar met aanwijzingen van Caroline lukte het me wat meer zeggingskracht in de dans te leggen en heb ik het idee echt iets geleerd te hebben wat ik kan gebruiken.

Omdat het verhaal over het leven van beide Egyptische grootheden mede door Caroline's enthousiasme langer duurde dan gepland, was er relatief weinig tijd over om te dansen en zelf

te onderzoeken wat je mee kunt nemen in je eigen dans. Maar dit is het enige punt van kritiek op een meer dan geweldige en inspirerende workshop met deze bescheiden danseres.

Eens te meer werd duidelijk dat flitsende techniek leuk kan zijn (Caroline's techniek is overigens prima en super-Egyptisch) maar dat de werkelijke schoonheid van de oriëntaalse dans het overbrengen van emotie is, waardoor je als toeschouwer deelgenoot wordt van de herkenning van algemeen menselijke gevoelens, en dat raakt je in je hart.

Caroline, ik kijk al uit naar je volgende workshop!

Peter Verzijl

Oranit Kagan, kostuumontwerper uit Israël

Buikdanseressen houden van kostuums. Buikdanseressen houden ook van glitters, mooie ontwerpen en alles waardoor je het gevoel krijgt dat je er fantastisch uitziet als je het draagt. Dat is precies het gevoel dat de kostuums van Oranit je geven. Rosanne Pouw ontmoette deze kostuumontwerpster uit Tel Aviv tijdens het Raqs Congress in Brussel en viel meteen voor haar bijzondere creaties.

Tussen de kostuums

We hadden tijd voor een interview tussen de workshops door. Overdag zat ze achter haar verkooftafel vol met kostuums te werken aan nieuwe kostuums. Deze vriendelijke en zachtaardige vrouw, wier handen altijd bezig zijn, nodigde me uit om naast haar te komen zitten en me zoveel vragen te stellen als ik zou willen. Op de vraag hoe ze op het idee kwam om kostuumontwerper te worden, vertelde ze: "Voor ik ontwerper werd had ik veel verschillende banen. Onder andere secretaresse en winkelmedewerker, maar daar voelde ik me niet goed bij. Een hele tijd geleden ging mijn broer naar een Poerim festival en hij vroeg me of ik een kostuum voor hem wilde maken. Hij wilde graag verkleed gaan als buikdanseres en ik maakte een buikdanskostuum voor hem. Op het feest won hij de prijs voor het beste kostuum: ik wist toen dat het maken van buikdanskostuums was wat ik echt wilde doen. Het duurde nog een aantal jaren voor ik aan de slag kon als ontwerper".

"Eerst maakte ik tassen en rokken voor winkels, maar die betaalden mij alleen voor verkochte exemplaren, waardoor ik nooit wist hoeveel ik zou verdienen. Daarnaast begon ik buikdans kostuums te repareren. Een vriendin plaatste een advertentie voor me op het internet, zodat mensen wisten dat ik ook kostuums repareerde en zo begon het balletje te rollen. Ik ontmoette Abigail Klein, een bekende buikdanseres in Tel Aviv. Zij zag hoe ik de reparaties aan haar kostuums uitvoerde

en na een tijdje vroeg ze me of ik ook een kostuum voor haar wilde ontwerpen en maken. Ontwerper worden was een combinatie van kansen grijpen en timing. Inmiddels werk ik drie jaar als kostuumontwerper".

Tip van Oranit

Haar eenmanszaak is een uitkomst: voor een alleenstaande moeder is het lastig om te werken en een kind op te voeden. Hoewel het ook zijn nadelen heeft, omdat glitters en materialen overal door haar huis verspreid liggen. Het valt op dat ze voor het versieren van kostuums onder andere lijm gebruikt. "Deze lijm is erg geschikt voor het maken van kostuums: hij is sterk, plakt alle materialen en het blijft goed zitten, ook als je veel zweet of het kostuum wast". In een workshop leer ik van haar hoe ik de lijm het beste kan opbrengen en inderdaad, de versiering blijft uitstekend zitten en binnen twee uur heb ik een versierd topje. Helaas is de lijm niet verkrijgbaar in Nederland. Voor de lezers: de lijm heet E6000 en kan via het internet in Amerika worden besteld.

Tot nu toe heeft Oranit vooral kostuums gemaakt voor buikdanseressen in Israël. Hoe voelt het om in België te zijn op een internationaal festival? "België is een belangrijke stap voor mij. Ik krijg een hoop positieve reacties op mijn kostuums, danseressen vinden het erg mooi! Het voordeel van mijn kostuums is dat ze perfect passen: het zit prettig en ziet er goed uit. Ik gebruik altijd het beste materiaal dat ik kan vinden en de meeste van de kostuums die ik meegenomen heb passen maat 38-40. Op dit festival kun je een kostuum passen en ervaren hoe fijn ze zitten".

Op maat gemaakt

Haar specialiteit is het maken van kostuums op maat, toegespitst op de wensen van de danseres. In een intake interview vraagt ze de danseres of ze een bepaald evenement, een muziekstuk of een bepaalde emotie in gedachten heeft voor het kostuum. Samen bespreken ze de kleuren, vormen en materialen, de bewegingen die de danseres gaat gebruiken en de stijl van kostuum. De keuze voor het uiteindelijke ontwerp wordt ook samen gemaakt: Oranit maakt op basis van het eerste gesprek een tekening, waarna de danseres

toestemming geeft om het kostuum te maken. Twee tot vier weken later is het kostuum klaar. Meestal past het perfect en hoeven er geen aanpassingen meer te worden gemaakt.

Inspiratie

Oranit spreekt liefhebbend over haar ontwerpen en voorgaande kostuums en ik vraag haar wat haar favoriete kostuum is. "Het laatste kostuum dat ik gemaakt heb is altijd mijn favoriet. Misschien omdat het nieuw is, een plaatje in mijn hoofd dat tot leven is gekomen". Als ik haar vraag of ze ook kostuums voor zichzelf maakt, lacht ze vriendelijk: "Ik heb nog geen buikdans kostuums gemaakt voor mezelf, maar ik ben wel begonnen met buikdanslessen". Haar passie voor ontwerpen komt ook naar voren in de manier waarop ze uitlegt hoe ze een kostuum maakt. Ze reikt over de tafel heen om een voorbeeld te laten zien, een prachtige bh, bedekt met holografische lycra en versierd met grote nepedelstenen en franje. "De kleuren moeten opvallend zijn, intens, alsof ze leven. Groen en blauw zijn mijn favoriete kleuren. Als ik op zoek ben naar materialen dan wil ik ze graag aanraken om te

zien of ze sterk en duurzaam zijn. De kleur en textuur van de stof moet goed zijn om het uiteindelijke kostuum mooi te laten zijn. Er zijn vier stoffenwinkels in Tel Aviv waar ik designerstoffen koop, maar ik laat me ook inspireren door een mooie stof die ik op de rommelmarkt vind".

Een beetje bloot mag best

Als ik haar vraag of ze wel eens een kostuum maakt dat mensen niet mooi vinden, vertelt ze: "Sommige danseressen vinden een ontwerp te bloot. Bijvoorbeeld een kostuum waarvan de rok doorzichtig is met daaronder een minirok. Maar ik vind dat een buikdanskostuum best sensueel mag zijn en een beetje bloot, dus ik blijf kostuums maken die ik zelf mooi vind. Bovendien zijn er altijd danseressen die het wel mooi vinden en het kostuum graag willen hebben".

Ontwerper zijn heeft ook minder leuke kanten. Promotie bijvoorbeeld, iets wat voor veel mensen lastig is. Slechte promotie komt vaker voor in de buikdanswereld: er zijn veel goede danseressen waar je misschien nooit van gehoord hebt, omdat ze zichzelf niet promoten. Oranit prijst zich gelukkig dat ze door Salwa (Belgische buikdanseres en organisator van het Raqs Congress) benaderd werd om naar Brussel te komen. "Je moet de kansen grijpen die je worden aangeboden. Als je geen kans aangeboden wordt, moet je hard werken en zelf kansen creëren. Gelukkig hoef ik niemand te overtuigen om mijn kostuums te kopen. Buikdanseressen vinden mijn kostuums geweldig en veel klanten komen terug om nog een kostuum te bestellen. Ik werk graag met mensen, sommige klanten ken ik zo goed dat het inmiddels vrienden zijn geworden".

Wie de ontwerpen van Oranit wil zien, kan daarvoor terecht op haar website:

www.oranit-design.co.il

Op de internetwinkel 'Belly Dance Boulevard' (www.bellydanceboulevard.com) staat een aantal van haar oefensets te koop: kostuums worden binnenkort toegevoegd. Daarnaast heeft Oranit een uitnodiging gekregen om op Raqs Britannia aanwezig te zijn.

Rosanne Pouw

Agenda

mei 2009				
2		Het Turfschip, Lange Brugstraat 63 te Etten-Leur	Magical Dream € 15,- Benefiet in het kader van Wereld Buikdansdag t.b.v. Stichting Pink Ribbon.	www.omagic.nl
2 - 9		Istanbul	Istanbulreis: Faracha goes Gipsy Reis naar Istanbul incl. 3x 3uur zigeunerdans workshop.	info@faracha.nl www.faracha.nl In verband met het bestellen van de tickets: beslissen voor half februari 2009
3	14.00 – 17.00	Arthouse, Woestijgerweg 139 Amersfoort	Buikdansworkshops verfijnde techniek voorjaar 2009 door Maaïke Prüst, als dansdocent gespecialiseerd in lessen en workshops verfijnde techniek: het aanleren van de kleinste isolaties in het buikdansen. De 4 workshops zijn afzonderlijk te volgen en zijn geschikt voor beginners en gevorderden. 3 mei: Handen en armen, lichaamsposes & foto's. Technieken voor mooie, zachte hand- en armbewegingen. Rustig maar ook barok handenwerk in verschillende stijlen. Het verhaal van je handen, emotie uitdrukken. Met als extra: korte digitale fotografiesessie van iedereen om ideeën op te doen voor het laten maken van buikdansfoto's, ter plekke bekeken en becommentarieerd.	€ 30 voor 1 workshop, € 57,50 voor 2 workshops*, € 85 voor 3 workshops*, € 112,50 voor 4 workshops*. (* bij betaling vooraf van het hele bedrag). Verdere info en opgave bij Maaïke, tel 06 – 12523081 (tussen 14.00 – 22.00u.) of kijk op www.bellydanz.com
3 - 10		Istanbul	Buikdansreis naar Istanbul Deze wordt georganiseerd door Tineke Rouw uit Groningen	www.tinekerouw.nl
6 - 13		Turkije, Cappadocië	Buikdansreis naar het sprookjesachtige gebied in midden Turkije: Cappadocië. 's morgens worden de danslessen gegeven en 's middags zijn er allerlei andere activiteiten en excursies, zoals wandelingen door dit prachtige gebied, dorpjes en marktjes bezoeken, enz.	info@sheherazade-bazaar.nl www.sheherazade-bazaar.nl
8	19.30 - 21.30	Amsterdam-Oost	Darbuka spelen: Buikdansritmes Op vrijdagavonden 6 maart, 3 april, 8 mei en 12 juni 2009. €25,-. De workshops zijn los te boeken, maar horen als reeks bij elkaar. Voor wie zelf darbuka wil leren spelen organiseert Shaheen een reeks workshops. Daarin leert de ervaren darbukaspeler Corzas leert je in een kleine groep verschillende Oriëntaalse ritmes, waaronder ayyub, tchiftetelli, masmoody, maqsoum, baladi, malfoof, karsilamar, fellahi etc.	Shaheen : 020 -6868677 www.buikdanslijn.nl
9		Groningen	Marathon buikdansen	www.tinekerouw.nl

			Marathon buikdansen van 6 uur o.a. Egyptische ritmes, Turkse choreografie dans en Shimmy / sluiertechnieken, met Oosterse kleding markt aanwezig deze dag.	
10	10.00 - 13.00	De Kooistee, Haring 2 Hellevoetsluis	Oude tijden, nieuwe mogelijkheden met Farouq. Bewegingen van Mona el Said en Suheir Saki en hoe je deze bewegingen in je eigen dans kunt inpassen. Niveau: ieder niveau	senadance@planet.nl 0181-318728 www.senadance.com
10	14.00 - 17.00	De Kooistee, Haring 2 Hellevoetsluis	Oude tijden, nieuwe mogelijkheden met Farouq. Bewegingen van Samia Gamal en Taheya Carioca en hoe je deze bewegingen in je eigen dans kunt inpassen. Niveau van half- tot vergevorderd	senadance@planet.nl 0181-318728 www.senadance.com
15	19.00 - 21.30	Amsterdam	Begin cursusreeks "De Magie van Vrouwelijkheid" door Shaheen Dans en Healingcyclus voor vrouwen in de vorm van een workshopreeks op 7 vrijdagavonden: 15 en 22 mei, 5, 19 en 26 juni, 3 en 10 juli. € 280,- (inclusief materialen).	Shaheen: 020 -6868677 www.buikdanslijn.nl
16	11:00 - 15:00	De Dansvloer te Utrecht	Selectiedag verdiepingscursus oriëntaalse buikdans De verdiepingscursus is een tweejarige cursus voor geïnteresseerde en ambitieuze liefhebbers van de oriëntaalse dans met een goede basistechniek. De cursus wordt gegeven door vier vaste docenten en gastdocenten. Het aantal plaatsen is beperkt!	www.farouq.nl/verdieping.html
16 - 21		Frankrijk	Kossem Sultan" Serkan Will be week long in France. 16-17th May Two days Gala Show With Serkan & Fanyda & Fulda and her Students . From 18-21th May Serkan Will give workshops	www.kossemultan.skyrock.com
17	14.00 – 17.00	Arthouse, Woestijgerweg 139 Amersfoort	Buikdansworkshops verfijnde techniek voorjaar 2009 door Maaïke Prüst, als dansdocent gespecialiseerd in lessen en workshops verfijnde techniek: het aanleren van de kleinste isolaties in het buikdansen. De 4 workshops zijn afzonderlijk te volgen en zijn geschikt voor beginners en gevorderden. 17 mei: Zills, spelen met muziek. Hoe je met weinig techniek toch een muziekstuk spetterend kunt invullen. Basistechnieken, oefeningen om goede en precieze overgangen te maken bij het invullen van je dans. Coördinatie en gevoel voor ritme krijgen een flinke stimulans. Maar vooral: lekker speels	€ 30 voor 1 workshop, € 57,50 voor 2 workshops*, € 85 voor 3 workshops*, € 112,50 voor 4 workshops*. (* bij betaling vooraf van het hele bedrag). Verdere info en opgave bij Maaïke, tel 06 – 12523081 (tussen 14.00 – 22.00u.) of kijk op www.bellydanz.com

			omgaan met de muziek!	
23	13:00 – 15:00	Theater De Regentes, Den Haag	Workshop Yousri € 50,00 Yousri is een danser en choreograaf uit Alexandrië (Egypte) met veel gevoel voor theater. Hij verwerkt veel kracht en expressie in zijn dansen en in zijn stijl zijn sporen van de legendarische Mahmoud Reda onmiskenbaar aanwezig. Je leert een choreografie met een extraatje op een klassiek stuk in een moderne uitvoering.	www.buikdans.nl
23	15:30 – 17:30	Theater De Regentes, Den Haag	Workshop Ahlem € 50,00 Ahlem is een elegante danseres, die als choreografe nieuwe wegen bewandelt om de oriëntaalse dans te verrijken met elementen die d.m.v. improvisatieoefeningen een organische plek in het geheel krijgen.	www.buikdans.nl
24	14:00 - 17:00	De Dansvloer, Balkstraat 31, Utrecht	Workshop Spiraldynamik (een schitterende methode ter verhoging van je bewegingskwaliteit) met Na'ima € 35,-	Peter Verzijl 030-2436007 www.farouq.nl
24	13.00 – 15.00 en 15.30 – 17.30	Sophies Palace, troonzaal, Bemuurde Weerd O.Z 13, Utrecht."	Workshop Arya (Salimpour techniek en zills) te Utrecht. Er zijn 3 workshops: 8 maart, 24 mei en 7 juni. De Salimpour techniek staat o.a. bekend om discipline, strakke isolaties, layering en zills. Je vergroot je kracht, flexibiliteit en bewegingsrepertoire met nieuwe oefeningen, combinaties en verdieping van je huidige kennis! In de workshops Zills gaan we de diepte in met zills patronen en hoe je deze op je eigen danspassen kan toepassen. Voor elk niveau. De workshops zijn opgezet als serie maar ze zijn ook los te volgen. Kosten €27,50, 2 op 1 dag samen €45,-, Serie van 3: €70,- Serie van 6: €125,-	Arya 06 - 14 24 64 91 030- 25 44 018 www.arya.nu
24	10:30 - 12:30	Copacabana, Overakkerstraat 190 Breda	Workshop Marokkaanse dans van de Berbers uit de Atlas te €20	www.buikdancerslauri.nl buikdancerslauri@yahoo.com 06-49848989
24 – 30/31		Istanbul	Istanbul dansreis Met danslessen door niemand minder dan de Turkse dansdiva Nesrin Topkapi... en Sheila. Sheila reist gemiddeld 5x per jaar naar Turkije en laat je graag haar favoriete stad zien... We overnachten in een gezellig hotel met zwembad, hamam aanwezig en masseur beschikbaar. €350 incl. hp, transfer in Turkije, excursies naar Grand Bazaar, Hagia Sofia en blauwe moskee. €200 danspakket (12 uur les van	Orientaals Centrum Tuindorpstraat 26 Hengelo 0031 (0) 6 23103160 www.orientaalscentrum.nl

			Nesrin Topkapi en Sheila) € 250 betalen bij inschrijving, rest voor 1 april 2009. Let op... danslessen zijn niet verplicht!	
30 - 31		Brussel	Teacher Trainings Certificate Course introduction workshop www.hassan-khalil.org Prof. dr. Hassan Khalil's Teacher Training Certificate Course. Organized by ICODAC asbl under the direction of Nuriyya. International Center for Oriental Dance Art and Culture. This training is an intensive training program. Next Teacher Training course will start May 30 & 31, in Brussels with an open introduction workshop. Open for all dancers who are interested on the work with Hassan Khalil.	For more info & inscription form contact Nuriyya, trainings coordinator in Brussels 0032.478.211.659 Nuriyya_icodac@hotmail.com More information also by Shahira-Linda plaizier@pzh.nl 070-3452263 06-12226454
juni 2009				
6		Hotel Erica te Berg en Dal bij Nijmegen	Oriëntaalse dansavond. Op deze avond speelt de band Raad al Hadjer weer de sterren van de hemel. Zanger Raad Al Hadjer tekent met zijn stem een regenboog van Arabische muziek. Met eigen werk en klassiekers. In een bezetting van viool, toetsen, oud en darbuka speelt de band muziek van Irak en de Golf tot aan Algerije. In de pauzes zijn er vele gevarieerde buikdansoptredens te zien van onder meer Debbie, Yazila en dansgroep Samsara.	www.bellydancewithsyvia.nl 06-21847633
6, 7		Leiden	Workshops met Anusch	06-27014531 www.arevik.nl
7	13.00 – 15.00 en 15.30 – 17.30	Sophies Palace, troonzaal, Bemuurde Weerd O.Z 13, Utrecht."	Workshop Arya (Salimpour techniek en zills) te Utrecht. Er zijn 3 workshops: 8 maart, 24 mei en 7 juni. De Salimpour techniek staat o.a. bekend om discipline, strakke isolaties, layering en zills. Je vergroot je kracht, flexibiliteit en bewegingsrepertoire met nieuwe oefeningen, combinaties en verdieping van je huidige kennis! In de workshops Zills gaan we de diepte in met zills patronen en hoe je deze op je eigen danspassen kan toepassen. Voor elk niveau. De workshops zijn opgezet als serie maar ze zijn ook los te volgen. Kosten €27,50, 2 op 1 dag samen €45,-, Serie van 3: €70,- Serie van 6: €125,-	Arya 06 - 14 24 64 91 030- 25 44 018 www.arya.nu
12	19.30 - 21.30	Amsterdam-Oost	Darbuka spelen: Buikdansritmes Op vrijdagavonden 6 maart, 3 april, 8 mei en 12 juni 2009. €25,-. De workshops zijn los te boeken, maar horen als reeks bij elkaar. Voor wie zelf darbuka wil leren	Shaheen : 020 -6868677 www.buikdanslijn.nl

			spelen organiseert Shaheen een reeks workshops. Daarin leert de ervaren darbukaspeler Corzas leert je in een kleine groep verschillende Oriëntaalse ritmes, waaronder ayyub, tchiftetelli, masmoody, maqsoum, baladi, malfoof, karsilamar, fellahi, etc.	
12 - 14	20:30	Arnhem	Workshop Hilal Dance in Arnhem 12 juni 20:30 uur, einde 14 juni 2009 om 17:00 uur € 140 Na groot succes in februari nogmaals in Nederland! Voor de tweede maal komen Suraya Hilal, een icoon in de danswereld, en Alessandro el Bascioni, een begaafd danser, leraar en choreograaf, samen naar Nederland om een workshop Hilal Dance in Arnhem te geven.	www.hilaldance-nederland.nl
13	20:00	Huis "De Beurs", A-Kerkhof 4, Groningen.	Oriëntaalse Swingavond Genieten van een prettige sfeer, goede bukdansmuziek en enkele optredens, en je kunt er vooral zelf heerlijk dansen op muziek uit het Turkije, Midden Oosten, Egypte en Noord Afrika! Tevens heb je de mogelijkheid om bukdanskleding te kopen. Entree €6, clubkaarthouders €5	
13		Rabothheater in Hengelo	Orient Express te Hengelo Deze voorstelling laat de verschillende culturen in oriëntaalse landen en de uitingen daarvan in dans, zien. De reis gaat Egypte en Tunesië tot Turkije, Iran en India. De dansen verschillen van de oude klassieke tempeldansen van India en andere Godsdienstige uitingen en de zigeunerndansen van rondtrekkende volkeren tot het moderne ATS en tribal-fusion van 2008. Voor, na en in de pauze is er een grote bazaar.	www.orientaalscentrum.nl
13, 14	12.00 - 17.00	Al Nour, Centrum voor beweging en inspiratie Blekerstraat 17, 9718 EA Groningen	Marie al Fajr uit Parijs geeft workshops baladi. Marie is een zeer goede en inspirerende danseres en bovendien een zeer goede docente, die iedereen op haar eigen niveau kan meenemen in de workshop en daarbij genoeg uitdaging kan geven. €135,- euro, incl. koffie en thee.	www.egyptischedans.nl info@egyptischedans.nl 050 - 527 21 12 Mirjam van Huffelen
14 - 21		Cairo, Egypte	Cairo Nights - les nuits du Caire One week all around the Egyptian Oriental Dance: Festival, workshops, shows, shopping, night life, ...	Nuriyya International Center for Oriental Dance Art and Culture ICODAC asbl Brussels - Belgium 0032.2.372.98.36 0032.478.211.659 nuriyya@aol.com www.nuriyya.com www.hassan-khalil.org

20	19:00 - 20:45	Danshuis De Muzerije, Schilderstraat 33, 's-Hertogenbosch	Flamencoriental Kosten:€ 10,- Buikdans en Flamenco naast elkaar op het podium. Met live muziek. Oriëntaalse dans door Marieke van Beek (Naima) en flamenco door Lianne Plugers. Muziek door Oriental T. Company en Primos del Norte.	www.naima.nl
20	20:00	Huis "De Beurs", A-Kerkhof 4, Groningen	Oriëntaalse Swingavond Genieten van een prettige sfeer, goede buikdansmuziek en enkele optredens, en je kunt er vooral zelf heerlijk dansen op muziek uit het Turkije, Midden Oosten, Egypte en Noord Afrika! Tevens kune je buikdanskleding kopen. Entree €6, clubkaarthouders €5	
27			Salon Oriëntale Met een grote live verrassing	www.gadisha.nl
27		Gent / Belgium	Angels of the Desert, Big Gala Show with Malek(Greece), Yasmina (Belgium), Fulda (France), Kossem sultan (France) Serkan Turkey/Belgium) and his students	www.serkan.b www.dedanstent.com www.sultansofraqs.com
28	14.00 – 17.00	Arthouse, Woestijgerweg 139 Amersfoort	Buikdansworkshops verfijnde techniek voorjaar 2009 door Maaïke Prüst, als dansdocent gespecialiseerd in lessen en workshops verfijnde techniek: het aanleren van de kleinste isolaties in het buikdansen. De 4 workshops zijn afzonderlijk te volgen en zijn geschikt voor beginners en gevorderden. 28 juni: Basis Buikbewegingen. Zoveel buikshimmy's, buikrollen en andere spectaculaire bewegingen als je maar wilt. Een goede energie in je buik maakt je heup- en bekkenbewegingen veel krachtiger en je uitstraling mooier. En het voelt gewoon heel lekker!	€ 30 voor 1 workshop, € 57,50 voor 2 workshops*, € 85 voor 3 work-shops*, € 112,50 voor 4 workshops*. (* bij betaling vooraf van het hele bedrag). Verdere info en opgave bij Maaïke, tel 06 – 12523081 (tussen 14.00 – 22.00u.) of kijk op www.bellydanz.com
juli 2009				
3 - 5		Hellevoetsluis, Wijkcentrum "De Kooistee", Haring 2	Workshop Magdy el Laisy 3 daagse workshop - Niveau vanaf halfgevoerd Vrijdag 19.00 - 21.00: dansen in de stijl van Magdy el Laisy Zaterdag 12.00 tot 16.00: choreografie Zondag 12.00 tot 16.00 uur: choreografie Vrijdag € 30,00 Zaterdag of zondag € 60,00. Bij boeking van za. en zo. € 10,- korting, Bij boeking van alle dagen € 15,- korting	Sena: 0181 – 318728 of senadance@planet.nl www.senadance.com
4		Martin Molenaar Spijkenisse Schlauerhofstraat 4	Zomerdisco Met optreden van Magdy el Laisy. € 9,50 met buffet. Zoals altijd toegankelijk voor introducés	Sena: 0181 – 318728 of senadance@planet.nl www.senadance.com

5 - 11		Frankrijk	Oriental dance Camp in France Oriental Bellydance workshops camp with Serkan. Everyday, 5 hours workshops. Totaal 30 hours dance technique, combinations, choreography, veil and more!	www.de-ingang.be www.serkan.be
13 t/m 17	15.30 - 18.00 en 19.00 - 21.30	Dans Centrum Utrecht, Monseigneur v/d Weteringstraat 13a, Utrecht	Zomerweek met Leila en Farouq. 10 workshops w.o. Tribal, Drills and Thrills, de kunst van het improviseren, maak je eigen mini-show, variaties op ronde heupbewegingen, Naima Akef en Taheya Carioca, Trommelsolo, Turks Roman, dansen met live- percussie.	Peter Verzijl, 030-2436007 Zie binnenkort op www.farouq.nl
15	19.00 - 21.00	Martin Molenaar Spijkenisse Schlauerhofstraat 4	Zomerworkshop Sena 15, 22, 29 juli, 5, 12, 19 augustus In de zomervakanties weer de zomerworkshops wekelijks op woensdag; met diverse thema's. Voor alle niveaus. Prijs per avond €19,50, voor alle dagen €110,00	Sena: 0181 – 318728 of senadance@planet.nl www.senadance.com
22	19.00 - 21.00	Martin Molenaar Spijkenisse Schlauerhofstraat 4	Zomerworkshop Sena 15, 22, 29 juli, 5, 12, 19 augustus In de zomervakanties weer de zomerworkshops wekelijks op woensdag; met diverse thema's. Voor alle niveaus. Prijs per avond €19,50, voor alle dagen €110,00	Sena: 0181 – 318728 of senadance@planet.nl www.senadance.com
27		Gent / Belgium	Oriental Fire Big Show Gala! Evening Show! With Malek(Greece), Yasmina (Belgium), Fulda (France) , Kossem sultan (France), Serkan (Turkey / Belgium) and his angels.	www.serkan.be www.dedanstent.com www.sultansofraqs.com
29	19.00 - 21.00	Martin Molenaar Spijkenisse Schlauerhofstraat 4	Zomerworkshop Sena 15, 22, 29 juli, 5, 12, 19 augustus In de zomervakanties weer de zomerworkshops wekelijks op woensdag; met diverse thema's. Voor alle niveaus. Prijs per avond €19,50, voor alle dagen €110,00	Sena: 0181 – 318728 of senadance@planet.nl www.senadance.com
augustus 2009				
5	19.00 - 21.00	Martin Molenaar Spijkenisse Schlauerhofstraat 4	Zomerworkshop Sena 15, 22, 29 juli, 5, 12, 19 augustus In de zomervakanties weer de zomerworkshops wekelijks op woensdag; met diverse thema's. Voor alle niveaus. Prijs per avond €19,50, voor alle dagen €110,00	Sena: 0181 – 318728 of senadance@planet.nl www.senadance.com
12	19.00 - 21.00	Martin Molenaar Spijkenisse Schlauerhofstraat 4	Zomerworkshop Sena 15, 22, 29 juli, 5, 12, 19 augustus In de zomervakanties weer de zomerworkshops wekelijks op woensdag; met diverse thema's. Voor alle niveaus. Prijs per avond €19,50, voor alle dagen €110,00	Sena: 0181 – 318728 of senadance@planet.nl www.senadance.com
19	19.00 - 21.00	Martin Molenaar Spijkenisse Schlauerhofstraat 4	Zomerworkshop Sena 15, 22, 29 juli, 5, 12, 19 augustus In de zomervakanties weer de	Sena: 0181 – 318728 of senadance@planet.nl www.senadance.com

			zomerworkshops wekelijks op woensdag; met diverse thema's. Voor alle niveaus. Prijs per avond €19,50, voor alle dagen €110,00	
29-8 t/m 4-9		St Ives, Cornwall	Baladi residential course with Marie Al Fajr This residential course is a wonderful opportunity for a small group of 10 dancers who wish to study closely with Marie al Fajr. In a relaxed atmosphere we shall explore the endless depths and qualities of Baladi'. There will be plenty of time for individual input. Our venue is a peaceful family home set amidst mature, tranquil gardens. A short walk brings you to lovely beaches and the artists' centre of St Ives. Home cooked vegetarian food, organic where possible is lovingly prepared by our own chef! Cost: £680, Includes full board, accommodation in twin bedded rooms and tuition.	Contact Diane 07789 906617 shaheera@blueyonder.co.uk
september 2009				
25-27		Theater De Regentes, Den Haag	Asli Sharqi, festival voor originele oriëntaalse dans. Asli Sharqi is een nieuw festival met originele oriëntaalse dans. Origineel in de zin van traditioneel/authentiek en in de zin van vernieuwend/experimenteel. Het festival duurt drie dagen en biedt nationale en internationale gasten in een programma met workshops, voorstellingen, film, beeldende kunst, modeshow, bazaar, debat en vooral inspiratie!	www.buikdans.nl 06-46225767 laudie@planet.nl
oktober 2009				
3	20.00	Danshuis Nitsanim, Genemuidenstraat 208, Den Haag	Show "Een Oriëntaals Palet" . Zaal open: 19.30 uur	Shahira-Linda 070 - 345 22 63 06 - 12 22 64 54 l.plaazier@pzh.nl
2 t/m 4		Danshuis Nitsanim, Genemuidenstraat 208, Den Haag.	Workshops met prof. dr. Hassan Khalil 2 oktober 19.00 - 22.00 uur 3 oktober 11.00 - 17.00 uur (incl. 1 uur pauze) 4 oktober 11.00 - 17.00 uur (incl. 1 uur pauze) Workshops zijn incl. lunch, etc. De workshops met Hassan Khalil zijn leerzaam, inspirerend, motiverend en bijzonder gezellig, zoals velen van jullie al hebben ervaren.	Shahira-Linda 070 - 345 22 63 06 - 12 22 64 54 l.plaazier@pzh.nl
2-11 t/m 11		Midden & Oost Turkije & Istanbul	Dans en rondreis Midden & Oost Turkije & Istanbul met Dunya. Tijdens deze reis zal Dunya 3x3 uur lesgeven en wordt er minimaal 2x les gegeven door een Turkse gastdocent. Een van	Voor aanvraag van een inschrijfformulier en/of meer info kun je contact opnemen met Dunya dunyaada@email.com Zie binnenkort ook op

			<p>hen is Rana Miras Er zullen diverse stijlen worden behandeld en veel aandacht worden gegeven aan muziekinterpretatie, gebruik van ruimte, energie en expressie.</p> <p>€1150,- inbegrepen: Vluchten en alle transfers, logies met ontbijt op basis van 2 persoonskamer, alle danslessen, traditionele maaltijd met zigeunermuziek excursie naar de valleien, bezoek Nemrut Dagi, Urfa en Harran, diner met dans optredens in Istanbul.</p> <p>Wanneer je niet deelneemt aan de lessen is krijg je €100 korting. Opgave vóór 15 juli.</p>	www.buikdans.nl
10	20:00	Huis "De Beurs", A-Kerkhof 4, Groningen	<p>Oriëntaalse Swingavond</p> <p>Genieten van een prettige sfeer, goede buikdansmuziek en enkele optredens, en je kunt er vooral zelf heerlijk dansen op muziek uit het Turkije, Midden Oosten, Egypte en Noord Afrika!</p> <p>Tevens heb je de mogelijkheid om buikdanskleding te kopen. Entree €6, clubkaarthouders €5</p>	
16 - 25		Beldibi, Turkije	<p>Dansreis Beldibi/Turkije</p> <p>Beldibi ligt tussen Antalya en Kemer omgeven door het prachtige taurusgebergte en de zee. We logeren in een klein en kindvriendelijk hotel aan het strand en genaamd Kai Zara. Met danslessen van Rachid Alexander en Sheila.</p> <p>alleen relaxen voor volwassenen €350, kinderen €10,- tot €250,-.</p> <p>Danspakket (12 uur les) €200</p> <p>Prijzen incl. HP, transfer in Turkije, excursie met eigen vervoer en gids. Danslessen zijn niet verplicht!</p>	<p>Oriëntaals Centrum, Tuindorpstraat 26 Hengelo www.orientaalscentrum.nl 0031 (0) 6 23103160</p>
november 2009				
1 t/m 13		Egypte	<p>Key of Life speciale dans/woestijnreis.</p> <p>13-daagse reis naar Egypte. Vanuit Cairo trekken we door de witte en zwarte woestijn naar Luxor. Naast workshops zullen we onderweg op allerlei manieren in contact komen met de Egyptische dans en muziek.</p>	<p>Key of Life - Gerry Verheijden Faracha - Yvonne Meulen info@faracha.nl www.egyptereizen-keyoflife.nl</p>
21	19.30- 21.15 en 21.15 - 23.15	De Oude Viltfabriek Arnhemseweg 47 Amersfoort	<p>Workshops en vrijdansavonden</p> <p>Workshops €19,50</p> <p>Vrijdansavonden €2,50 als je de workshop hebt gevolgd, anders €4,50</p>	www.gunesh.nl 06 183 60 485
13 - 22		Egypte	Dansreis met Ahlem	www.buikdans.nl 06-46225767 laudie@planet.nl
december 2009				
12	20.00	Huis "De Beurs", A-Kerkhof 4	<p>Oriëntaalse Swingavond</p> <p>Genieten van een prettige sfeer,</p>	

		Groningen	goede buikdansmuziek en enkele optredens, en je kunt er vooral zelf heerlijk dansen op muziek uit het Turkije, Midden Oosten, Egypte en Noord Afrika! Ook heb je de mogelijkheid om buikdanskleding te kopen. €6,-, clubkaarthouders €5,-	
mei 2010				
15 - 25	20.00	Tunesië	Dansreis met Ahlem	www.buikdans.nl 06-46225767 laudie@planet.nl
januari 2010				
30	19.30- 21.15 en 21.15 - 23.15	De Oude Viltfabriek Arnhemseweg 47 Amersfoort	Workshops en vrijdansavonden Workshops €19,50 Vrijdansavonden €2,50 als je de workshop hebt gevolgd, anders €4,50	www.gunesh.nl 06 183 60 485
april 2010				
24	19.30- 21.15 en 21.15 - 23.15	De Oude Viltfabriek Arnhemseweg 47 Amersfoort	Workshops en vrijdansavonden Workshops €19,50 Vrijdansavonden €2,50 als je de workshop hebt gevolgd, anders €4,50	www.gunesh.nl 06 183 60 485

De redactie heeft haar best gedaan om de aangeleverde informatie zo goed mogelijk in deze agenda te verwerken, maar is op geen enkele wijze aansprakelijk voor schade die is ontstaan door eventuele fouten. Een vermelding in de agenda houdt niet in dat de redactie het evenement aanbeveelt.